

„POLAK“ kosztuje
na kwartał 11.00 mk.
z odnośn. do domu
12.00 mk.; na miesiąc
3.70 mk. z odnośn.
do domu 4.00 mk.
OGŁOSZENIA
za 8-linowy wiersz
drobn. druk 1 mk.

POLAK

— REDAKCJA
ADMINISTRACJA
I EKSPEDYCJA
mieszczą się w Ka-
towicach przy ulicy
Fryderykowskiej
(wejście z ul. Reicha-
— bank) nr. 20 —
Telefon nr. 1706.

ORGAN NARODOWEJ PARTJI ROBOTNICZEJ

W słowach tylko chęć widzimy — w działaniu potęgę. *A. Mickiewicz.*

Prawdziwe pruskie szalbierstwa.

Bezprzykładne fałszerstwa niemieckie.

Donoszą nam ze źródła jak najzupełniej pewnego, że niemiecki Komitet plebiscytowy, na którego czele stoi znany dr. Urbanek, kazał wydrukować w jednej z hakatystycznych drukarni numer „Grenzzeitung“ i „Katolika“, w obu pismach umieścić artykuły, zachęcając tu polski do głosowania za Niemcami. Numery obu tych pism miały być rozrzucone w setkach tysięcy egzemplarzy po całym G. Śląsku, a zwłaszcza w obwodzie przemysłowym i to w sobotę wieczorem lub w niedzielę rano. Na szczęście stwierdzono fałszerstwo i nakłady zostały skonfiskowane.

Gdyby jednak rak ludu naszego mimo konfiskaty dojść miała „Grenzzeitg.“ lub „Katolik“ z artykułami, zachęcającymi do głosowania za Niemcami, prosimy je zniszczyć, bo są to fałszerstwa niemieckie, dokonane w tym celu, aby wywołać zamieszanie wśród ludu polskiego. Żadne z pism polskich nie zachęca do głosowania za Niemcami. Nie zachęca też do tego żadne z wyżej wymienionych pism.

Sfałszowane gazety miały być rozrzucone w sobotę wieczorem, albo w niedzielę rano, ponieważ podstępni Niemcy liczyli, że w sobotę wieczorem lub w niedzielę rano gazety polskie już nie wychodzą i nie będą mogły napietnować fałszerstw niemiecko-hakatystycznych. Omylili się jednak, bo rzecz wykryła się. Atoli przekonujemy się znowu, jakich lotrostw, szelmowstw i szalbierstw chwytają się Niemcy. Sprawa dla nich stać musi bardzo źle. O tem wszyscy dawno już wiemy, ale dlatego właśnie w niedzielę pospieszmy wszyscy na głosowanie plebiscytu i głosujmy za Polską, żeby zwycięstwo polskie było jak najwspanialsze.

Z kartką wyborczą w rękę: W nich — psu-bratów!

Komunikaty Komisji Międzysojuszniczej.

Bytom, 18 marca. (Pat.). Komisja Międzysojusznicza w Opolu wydała rozporządzenie, mocą którego publiczność nie będzie mogła skorzystać z telegrafu i z telefonu od soboty dnia 19. marca br. od północy do poniedziałku 21. marca br. do południa. W razie bardzo ważnej i nagłej potrzeby (na wypadek śmierci, ciężkiej choroby, nieszczęścia) należy się zwrócić do kontrolera powiatowego, aby otrzymać pozwolenie na telegrafowanie. Telegramy prasowe muszą być zaopatrzone w wizaum i mogą być wysyłane tylko przez takich korespondentów gazet, którzy udowodnią swoją tożsamość. Wszystkie telegramy prasowe, wysyłane przez biura telegraficzne w powiatach, muszą być zaopatrzone w wizaum kontrolera powiatowego. Wyjątkowo tylko w powiecie Opole miasto telegramy prasowe mogą być również wzywane przez szefa biura prasowego Komisji Międzysojuszniczej.

Odezwa Komisji Międzysojuszniczej.

Bytom, 18 marca. (Pat.). Komisja Międzysojusznicza, Rządząca wydała odezwę do mieszkańców G. Śląska, podpisaną przez wszystkich trzech przedstawicieli państw aljanckich. Odezwa nawołuje ludność do zachowania spokoju i porządku podczas głosowania, oraz wzywa każdego do uszanowania swobody drugich przy głosowaniu.

Znaczkii plebiscytowe.

Bytom, 18 marca. (Pat.). Z okazji plebiscytu Komisja Międzysojusznicza Rządząca puściła w obieg znaczkii pocztowe różnej wartości od 10 fenigów do 1 marki włącznie, noszące napis „Plebiscyt 20. marca 1921“. Znaczkii te będą ważne tylko w dniu 20. marca i w tym też jedynie dniu sprzedawane w drobnej ilości dla każdego kupującego.

Uroczyste przemówienie marszałka sejmiku z okazji uchwalenia konstytucji.

Warszawa, 18 marca. (Pat.). W podniosłym przemówieniu, jakie wygłosił marszałek Sejmu z okazji uchwalenia konstytucji powiedział między innymi: „W tej uroczystej i radosnej chwili nie wolno nam zapominać o braciach, którzy jeszcze czekać muszą na połączenie z Macierzą a mianowicie o braciach na Śląsku, których los za trzy dni ma się rozstrzygnąć. Ku braciom tym wyciągamy dłoń i wolaemy jak w hymnie, który przez sto lat nas krzepił

w niewoli: „Ojczyznę, Wolność, racz nam wrócić Panie!“

Warszawa, 18 marca. (Pat.). W piątek, dnia 18. bm. z Warszawy wyjeżdża 11 korespondentów pism polskich na Górny Śląsk na czas plebiscytu.

Uroczystości w Warszawie z okazji uchwalenia konstytucji.

Warszawa, 18 marca. (Pat.). O godz. 10 na ulicy Wiejskiej przed gmachem Sejmu sformował się pochód, na czele którego niesiono sztandar ofiarowany swego czasu przez robotników górnośląskich Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej. Pochód ten skierował się następnie do Katedry św. Jana, gdzie się odbyło uroczyste nabożeństwo, na którym byli obecni przedstawiciele Sejmu, Rządu, władz oraz olbrzymie tłumy publiczności.

Nabożeństwa z okazji plebiscytu.

Warszawa, 18 marca. (Pat.). Dnia 19. bm. w kościołach warszawskich będą odprawione nabożeństwa o pomyślny wynik plebiscytu na Górnym Śląsku.

Powstanie w Rosji.

Kopenhaga, 17 marca. „Nationaltidende“ donosi: Podług doniesień z Moskwy, powstańcy w Kronsztadzie mają w swych rękach przeszło 100 komisarzy sowieckich. W Rydze i Rywalu wielu rosyjskich emigrantów zgłosiło się na ochotnika z pomocą powstańcom w Kronsztadzie. Prasa moskiewska potwierdza wiadomość, że połączenie komunikacyjne z Syberią już od trzech tygodni przerwane. Na torach kolejowych, prowadzących do Syberji, zostały mosty kolejowe w powietrze wysadzone, telegraficzne połączenia zostały również zniszczone. Wszędzie tworzą się zbrojne oddziały przeciwko bolszewikom. W gubernii smoleńskiej podnosi się wśród chłopów bardzo silny ruch przeciwko rządowi sowieckiemu.

Takie same wiadomości dochodzą ze Środkowej i Południowej Rosji. W gubernii orelskiej ruch powstańczy przybiera coraz większe rozmiary. Powstańcy zajęli tam już dwa miasta. Oprócz tego zajęte zostały miasta: Mobilow, Podolsk i Jampol. Wszyscy bolszewicki komisarze w miastach tych zostali zabici. Niemniej i w okolicy Odessy toczą się już od kilku dni bardzo gwałtowne walki. Cały pas nadbrzeżny Odessy znajduje się w rękach powstańców. Cała 51 dywizja czerwona rozproszyła się. Połączenie telegraficzne i kolejowe z Odessą zostało przez powstańców zniszczone.

Kontrola cel niemieckich.

Paryż, 17 marca. „Echo de Paris“ donosi, że kontrola nad niemiecką granicą cłową przeprowadzona będzie przez oddziały francuskich i belgijskich urzędników, a niemieccy urzędnicy tylko pod pewnymi warunkami zatrzymani będą w służbie. Naczelny dozór nad granicą cłową powierzono Francji.

Paryż, 17 marca. „Echo de Paris“ donosi, że rzeczoznawcy koalicyjni oświadczyli się za rozszerzeniem kontroli na niemieckiej granicy cłowej na przestrzeń 150 kilometrów. Dalsze decyzje należą do kompetencji Rady Najwyższej.

13 wykroszeń niemieckich.

Paryż, 17 marca. „Matin“ donosi, że Międzysojusznicza Komisja w Berlinie przesłała Radzie Koalicyjnej stwierdzenie 13 wykroszeń niemieckich przeciwko Traktatowi wersalskiemu. Sprawa ta jest przedmiotem obrad w Radzie Koalicyjnej.

Luksembursko-francuska konwencja wojskowa.

Karlsruhe, 17 marca. Z Luksemburga donoszą, że Francuzi podjęli fortyfikację Luksemburga na wielkie rozmiary. Francuscy inżynierzy fortyfikują na nowo wszystkie dawniejsze forty. Donoszą dalej, że niebawem pomiędzy Luksemburgem a Francją zawarta będzie konwencja wojskowa.

Budżet wojskowy w Anglii.

Londyn, 17 marca. Parlament angielski 168 przeciwko 15 głosom odrzucił wniosek opozycji o zniesienie budżetu wojskowego. Przyjął zaś rządowy budżet wojskowy.

Rodacy!

Cały świat ma oczy zwrócone na Was i z zartym oddechem czeka wyników wielkiego głosowania na G. Śląsku.

Odzie tylko bije serce polskie, czuje ono dzisiaj z nami a w dniu 20. marca duch całego narodu polskiego unosić się będzie nad G. Śląskiem.

W przyszłą niedzielę rozstrzygną się losy G. Śląska, z kartką wyborczą w rękę macie wypowiedzieć, czy chcecie i na przyszłość znieść ciężkie jarzmo niewoli i wyzysku niemieckiego, czy też pragniecie połączyć się na wieki z Macierzą—Polską i na zawsze zapewnić sobie i Waszym potomkom wolność, dobrobyt i szczęście.

Wiemy, że olbrzymia większość mieszkańców G. Śląska dawno powzięła swoje postanowienie. Wiemy, że dzień 20. marca dla ludu polskiego będzie dniem zwycięstwa i wyzwolenia z wiekowej niewoli.

W ostatniej jeszcze chwili zwracamy się do Was, kochane Siostry i kochani Bracia, abyście w tę pamiętną Palmową Niedzielę wszyscy jak jeden mąż spełnili obowiązek względem swych rodzin, swoich dzieci, wnuków i prawnuków, względem G. Śląska i Polski i wszyscy oddali kartkę, na której widnieje napis „Polska—Polen“.

Nie wystarczy oddać samemu kartkę wyborczą, taką, jaką ci oddać nakazuje sumienie polskie, ale każdy z nas ma obowiązek dopilnować, aby krewni, przyjaciele i znajomi poszli na głosowanie i polską oddali kartkę. Naszym obowiązkiem jest dopilnować, ażeby wszyscy Górnoślązacy bez wyjątku poszli na te pamiętne wybory i głos za Polską oddali.

Zwycięstwo Polski jest pewne, bo lud polski stoi jak mur w obronie swojej świetlanej przyszłości, nie pozwoli więcej barbarzyńskiemu wrogowi narażać się na tej przastarej niastowskiej ziemi. To winni sobie wziąć do serca przedewszystkiem wszyscy ci, którzy ulegli zniemczeniu i zatruwający swą duszę jadem pruskim, wciąż jeszcze wysługują się odwiecznemu wrogowi ludu śląskiego. W ostatniej chwili wzywamy ich, szczególnie mieszczan i urzędników, aby się opamiętali i stanęli w jednym szeregu z ludem, od którego w przyszłości zależeć będzie ich dobrobyt gospodarczy.

Odzywamy się także do wszystkich tych Górnoślazaków, którzy wzięwszy od Niemców pieniądze, zdradzają swych braci i chcą zaprzedać ich jak Judasz Chrystusa. Opamiętajcie się w ostatniej chwili.

A do wszystkich tych, którzy urodzili się na G. Śląsku i z obcych krajów przybyli teraz do nas, aby wziąć udział w tej wiekopomnej walce o przyszłość G. Śląska, apelujemy, aby przypomnieli sobie wspólność krwi, wspólną naszą nieszczęsną przeszłość i razem z ludem górnośląskim oddali swe głosy za Polską, która jest naszą wspólną Matką i zapewnia nam wolność, szczęście i dobrobyt.

Dolóżmy wszystkich sił, aby dnia 20. marca r. b. lud górnośl. stał się panem na swojej własnej ziemi.

Niemiec jak szatan walczą kłamstwem, przekupstwem i gwałtem. Żadnym środkiem nie gardzi, aby tylko zachować G. Śląsk, który ma płacić za niego setki miliardów, jako pokutę za jego barbarzyństwa wojenne. W ostatniej chwili rozpuszczają będzie niestworzone kłamstwa, aby zahodzić lud górnośląski, podkopać znaczenie Polski i zachwiać wiarę w nią ludu naszego. Nie wiercie temu, co mówią agitatorzy niemieccy, niekłamne ich piśmiidła i kłamliwe odezwy.

Za Niemcami na G. Śląsku walczą barbarzyński rząd prusko-niemiecki, wzywkujący nas do tąd kapitaliści i junkrzy niemieccy, nastłani tu dla ciemnienia naszego urzędnicy z Niemiec i zgraja zbrodniarzy, którą na czas plebiscytu tu do nas nastłano. Za Polską oświadcza się lud bez względu na język, wiarę i pochodzenie, chłop, robotnik i ich synowie, którzy do innych warstw należą. I ten lud górnośląski odniesie triumf niebawym. Zwycięstwo tego zadziwi świat cały. W najbliższą niedzielę padną nareszcie nasze kajdany, wstąpimy do raju wolności, a w całej Polsce i ze wszystkich serc polskich wyrwie się olbrzymi okrzyk radości: „Niech żyje wolny G. Śląsk w połączeniu z niepodległą ludową Rzeczpospolitą Polską!“

Bytom, dnia 15. marca 1921.

Polski Komisarjat Plebiscytowy
Wojciech Korfanty.

Narodowa Partia Robotnicza
Franciszek Roguszczyk.

Chrześcijańskie Zjedn. Ludowe na Śląsk
Dr. Feliks Biały.

Polska Partia Socjalistyczna
Józef Biniszkiewicz.

Śląska Partia Ludowa
Feliks Kupiła.

Rodacy! Rodaczki!

Zbliża się godzina, w której Ty, ludu Górnośląski, masz zrzucić z siebie odwieczne kajdany niewoli i połączyć się narazem z prastarą Macierzą Polską.

Nadchodzi dzień 20-go marca, który ma być dniem porachunku z wrogami Twojemi za wyrządzane ci przez tak długie wieki krzywdy.

Wrogowie nasi drżą przed owym dniem porachunku!

Dokładają wszelkich sił, by nam zwycięstwo uniemożliwić. A kłamstwo, obłuda i podstęp, to ich broń!

Jako ostatni postępek niemiecki

to fałszywe kartki polskie

wcisłane ludowi naszemu, wysyłane pocztą, lub przez specjalnych łazęgów.

Dlatego zwracamy się jeszcze w ostatniej godzinie do wszystkich zorganizowanych członków towarzystw z prośbą, by pouczali o tem niezorganizowanych Polaków.

Podpisy:

Tow. „Sokół”. — Tow. Śpiewu. — Tow. Dobroczyńności Cerskiej. — Tow. Klubów Sportowych i Wycieczkowych. Administracyjnych. — Tow. Urzędników Pocztowych. Tramwajowych. — Tow. akuszerów polskich. Tow. św. Jacha i Oświatowych.

Ważne kartki

są jedynie te, które dostarczają Polskie Komitety Plebiscytowe i które otrzymują głoszący w lokalach wyborczych.

Są one czysto białe i noszą napis:

Polska — Polen

Kartki dostarczane z jakiegokolwiek innej strony, a noszące inny napis n. p. Polska — Polska, lub mające inny kolor i format są

nieważne.

Są one sfabrykowane w tym złośliwym celu, by pomiędzy ludnością wywołać zamieszanie i spowodować uszczerbek głosów naszych, gdyż Koalicja kartek tych nie uzna. Dlatego wotamy:

Baczność przed oszustami!

2. Dowiedz się zaraz, gdzie głosujesz, w którym lokalu, w której ulicy, w której sali. Zapamiętaj to sobie dobrze lub zapamiętaj!

3. Idź na głosowanie jaknajwcześniej, nie odkładaj na ostatnią chwilę. Zabierz ze sobą do głosowania czerwoną legitymację, jeżeli należysz do kategorii A, to znaczy jeżeli jesteś urodzonym Górnoślązakiem i tutaj stale mieszkasz.

Jeżeli jesteś emigrantem, zabierz ze sobą wykaz głosowania z fotografią! Jeżeli należysz do kategorii C, zabierz ze sobą zieloną legitymację i legitymację wyborczą!

Pamiętaj o tem, że bez tych dokumentów nie będziesz dopuszczony do głosowania.

4. Jeżeli papiery twoje i dokumenty nie są w porządku, idź w piątek lub w sobotę do komitetu partytycznego twojej gminy i zażądaj poprawienia ich. Tak samo jeżeli jeszcze nie otrzymałeś czerwonej legitymacji, lub legitymacji wyborczej, o ile należysz do kategorii B lub C, idź do Komitetu Partytycznego i zażądaj jej. Gdyby ci odmówiono, idź zaraz do Polskiego Doradcy przy kontrolerze, który urzęduje w mieście powiatowym.

5. Głosowanie odbywa się za pomocą kartek z napisem „Polska — Polen”. Kartki te są z białego papieru i drukowane. Nie wolno na nich nie dopisywać, ani też rysować, powinny być całe, nie zniszczone, nie zbrudzone. Uważaj, żeby napis na kartce był „Polska — Polen”. Inne kartki np. „Polen — Polska” są nieważne, rozdać je Niemcy, aby was w błąd wprowadzić.

6. Kartkę taką z napisem „Polska — Polen” dostajesz lub możesz dostać u polskiego męża zaufania. Włóż ją idąc do głosowania do kieszeni, lub książki do nabożeństwa. Gdy wejdiesz do sali głosowania, czekaj cierpliwie na twą kolej. Potem gdy zbliżysz się do stołu, przewodniczący da ci kopertę urzędową z pieczęcią Koalicji i dwie kartki, jedną za Polską, drugą za Niemcami. Weź to i wejdź do budki.

7) W budce nie może cię nikt widzieć, nie wolno tam nikomu być prócz ciebie, gdyby tam ktoś za toba wszedł, wróć na salę i powiedz o tem głośno przewodniczącemu. W budce ponajpierw czy koperta jest całkiem pusta, włóż do koperty kartkę z napisem „Polska — Polen”, następnie tę, która ze sobą z domu przyniosłeś, kartkę z napisem „Deutschland — Niemcy” potargaj i zniszcz.

8. Wyjdź następnie z budki, wróć do przewodniczącego i włóż kopertę z kartką do urny! Pamiętaj o tem, że wolno do koperty włożyć tylko jedną kartkę, jeżeli byś włożył kilka takich samych, to tylko jedna będzie liczona. Jeżeli byś włożył przez pomylkę dwie różne kartki, będzie głos twój nieważny. Uważaj więc, aby koperta była pusta, i abyś włożył do niej kartkę z napisem „Polska — Polen”.

9. Nikomu nie wolno zaglądać do tej koperty, która ty do urny wrzucasz. Nie wolno też nikomu tej koperty ci odbierać. Sam masz ją włożyć do urny.

10. Po głosowaniu otrzymasz papiery twoje z powrotem, z umieszczoną na nich pieczęcią, na znak że już głos oddałeś.

11. Słabi, nie umiejący czytać i pisać i bardzo ciężko chorzy, lub starzy, mogą zjawić się w lokalu wyborczym w towarzystwie osoby, do której mają zaufanie. Ta osoba ma prawo też wejść razem z nimi do budki.

12. Trzymaj się ściśle tych wskazówek. Gdyby ci mówiono, że masz inaczej postępować, nie wierz im, bo to pewnie płatni zwolennicy Niemców.

Dlaczego Górny Śląsk musi należeć do Polski!

Tak jak cały naród polski, wierzą, że Górny Śląsk będzie nasz, bo musi do Polski należeć.

Odebranie Polsce Górnego Śląska byłoby przekreślenie wszelkich zdobyczy kulturalnych wojny światowej, byłoby najjaskrawszem pogwałceniem usankcjonowanej traktatem wersalskim idej samostanowienia narodów. Budowa pokoju światowego na zasadzie wolności narodów nie mogłaby być dokonana, gdyby Górny Śląsk przypadł Niemcom. Sprawa Górnego Śląska to sprawa nie tylko Polski i Niemiec, a decyzja, jaka w tej sprawie zapadnie, to nie rozstrzygnięcie tylko sporu granicznego między temi dwoma państwami. Walka nieoporna o Górny Śląsk, to ciąg dalszy wielkich zmagañ orężnych wojny światowej. Na polu wojny wielkie mocarstwa zachodnie zwyciężyły przewagą walorów materialnych, uruchomionych śmiałym i bohaterkim zapałem ich ludów. Moralnie zwycięża wtedy, gdy patrafia stosunki międzynarodowe oprzeć na zasadzie prawa i wolności narodów w przeciwieństwie do pruskiej zasady siły i brutalnej materialnej przewagi.

Punkt Wilsona to sukces Koalicji na polu walki moralnej z ideą niewoli narodów.

Górny Śląsk to moralne Verdun Koalicji. Do walki o tę twierdzę Niemcy powołały swe wszystkie rezerwy moralne i duchowe. Cały świat ducha patrzy na losy Górnego Śląska, tak jak pałaczy na losy bohaterskiego miasta francuskiego i tak jak każdy, kto wierzy w ludzkość, wierzył że Verdun nie padnie, tak musi wierzyć, że nie padnie i nasz Górny Śląsk i musi do Polski należeć.

Aleksy Rzewski,
prezydent miasta Łodzi

Cuchnące bagno niemieckie.

Mamy tu na G. Śląsku „wielki” organ małej partii, który, strojąc się w piórka demokratyzmu i weiskając się pod tą maską do domów robotniczych, łączy się w tej samej kałuży cuchnącej korupcji, co inne niemieckie gazety „plebiscytowe”. Mamy na myśli „Volkswille”, organ niemieckich „Schneidemannów” na G. Śląsku. W świecie cywilizowanym bywa tak, że partie muszą się same troszczyć o utrzymanie swego organu. Tu jest atoli inaczej. „Potężna” partja Scheidemannówczyków pozbywa się tych kłopotów w bardzo łatwy sposób: Otóż rząd niemiecki sypiał kilka milionów, sprowadzono za te pieniądze nowe maszyny drukarskie, i „roboty” idzie; ale nie dosyć na tem: Ponieważ dla „wielkiego” organu jest potrzebny wielki nakład, używa się codziennie na koszt rządu kilka watów papieru i rozwodzi się drukowaną bibułę na samochodach ciężarowych po G. Śląsku, oczywiście darmo.

Mamy tu także wielką spółkę niemiecką pod firmą: Deutsche Einheitsfront. Do spółki tej należą kapitaliści i socjaliści niemieccy, centrowcy i liberałowie, demokraci i konserwatyści, chrześcijanie i żydzi: Płajta tej spółki jest niemiękniona, i nastąpi napewno w dniu 20. marca. Niedawno temu atoli nie można było początkującego się „krachu” przed publicznością ukryć. Włócznie strumień banknotów, płynący w kierunku Scheidemannówczyków, nie był dość obfity, widocznie rząd niemiecki faworyzował zanadto spółkowców z monokiem i „hakenkreuzem”, bo „Volkswille” zaczął krzyczeć gwałtu, zarzucając innym spółkowcom — korupcję. Na to mu atoli interesowani spółkowcy odpowiedzieli: „Co się drzesz, bekarcie? Czyś nie dostał nowej drukarni za kilka milionów? Czy nie dostawaś dalszych subwencji? I zrobiła się znów cisza. Płajta została do 20. marca zażegnana.

Choć wróble na dachach o tem gwizdały, skąd biedny dotąd „Volkswille” tak nagle porósł w pierze, jest to bardzo wiele warte, że potwierdzili nam to jego „landsmanni”. Mamy zatem tę pewność, że z tych samych funduszy, z których płaci się sprowadzoną na Śląsk w zbrodniczych zamiarach broń niemiecką, z tych samych funduszy, z których oplaca się stosstrupplerów, szpiegli i prowokatorów, bywa też utrzymywany „Volkswille”, organ „socialistyczny”.

Za pieniądze trzeba oczywiście coś robić. I „Volkswille” robi, nie ma co mówić. Nawet „Morg. iposty”, i „Katowicerkki” mu nie dorównują. Gdy jedzie automobil nalaadowany tą bibułą, trudno rozróżnić, co bardziej śmierdzi, czy wychodzący tyłem dym spalonego benzolu, czy też treść transportowanej bibuły. Początkowo używano koni do przewożenia tej bibuły. Okazało się atoli, że wychodzący z niej jadowity odór jest tak silny, że konie zaczęły zdychać. Trzeba zatem było użyć do tej roboty nieczule na taki odór motory.

Dotychczas nie reagowaliśmy na tę cuchnącą powódź, gdyż przed zarazą każdy ucieka. Ze względu na dobro ogólne jest atoli potrzebne przestrzedz przed tą zarazą, dlatego musimy coć na kilka szczegółów zwrócić uwagę.

W nr. 61 z d. 13. marca stara się „Volkswille” robotnikowi górnośląskiemu przedstawić, że Polska to plekło, a Niemcy to raj. Czytamy tam p. i.: „Dla chwaly i sakiwki wierzyli caryzmu musieli polscy robotnicy krwawić i umierać na pobojuwisku .... Nie z innych powodów ma G. Śląsk zostać polskim, gdyż Polska zobowiązała się do przejęcia długów rosyjskich, jeżeli G. Śląsk przyjdzie do Polski”. Pytamy: kiedy, gdzie i wobec kogo zobowiązała się Polska do przejęcia długów rosyjskich? A za czyją sławę i za czyją portmonetkę musieli żołnierze niemieccy krew przelewać? W czyim interesie była prowadzona zbrodnicza wojna, którą Scheidemannowcy z całych sił popierali? Czy zaś „Volkswille” nie wie o tem, że prawdziwi demokraci uważają bolszewizm, z którym Polska walczyła, za niemniej despotyczny, jak nim był caryzm?

Czytamy dalej: „Oni (wyborcy Red. Polska) słyszą okrzyki śmiertelne siedemnastu niezależnych socjalistów, którzy latem zostali w polskiem mieście Toruniu rozstrzelani za to, że myśleli i czuli po socja-

listycznemu. Słyszają okrzyki śmiertelne biednych polskich żydów.....”

Pytamy znowu: Co to byli za niezależni socjaliści, których w Toruniu rozstrzelano? Jak się nazywali, skąd się ta mwieli, kto wydał na nich wyrok śmierci? A okrzyki biednych żydów polskich? Aj waj! Jeżeli was panowie Scheidemannowcy to dwa obcięte kołtyny żydowskie tak rozrzewniają: Czyż przebrzmiały wam już w uszach śmiertelne okrzyki biednych Górnoślązaków, mordowanych przez satrapów waszego genosy Hörsinga? Czyż nie widzicie do dziś dnia płynących łez biednych wdów, matek i sierot po ofiarach zbrodni Hörsingowskich? Czyż nie wiecie o tem, że tylko oficerowie koalicyi przeszkodzili waszym żołdakom w mordowaniu bezbronych kobiet i dzieci górnośląskich? Lud górnośląski to wszystko pamięta i da wam wkrótce zasłużoną zapłatę.

„Volkswille” rozczuła się dalej nad kolejarzami polskimi, którzy rzekomo z głodu i nędzy zastrajkowali, i że strejk ten został zduszony. Otóż pamiętajcie panowie, że robotnik polski nie da się przekupić markami niemieckimi, tak jak nie dał się przekupić złotem bolszewickim. Markami niemieckimi można wprowadzić przekupić różne podłe kreatury, które na G. Śląsku robią niemiecki plebiscyt. Ale robotnik polski jest zdrowy w swoich zasadach i nie rabi strejku za marki niemieckie lub złoto bolszewickie.

„W Niemczech jest ośmiogodzinny dzień pracy, jest prawo o radach załogowych, jest równe i tajno prawo wyborcze, dla mężczyzn i kobiet od 20 roku życia..... A co jest w Polsce? Jedynie prawo dla mężczyzn od 20-go roku życia; być w koszarach „drylowany” i na popbojuwisku zastrzelony”. To ma być największa kolubryna jaka „Volkswille” ogłasza. Jakiś osiel przypuszcza, że może światu zamponować, jeżeli będzie udawał, że nie wie o tem, iż w Polsce jest ustawa zaprowadzona 46 godz. tydzień pracy (a więc 2 godziny mniej pracy niż w Niemczech), że w Polsce też mają mężczyźni i kobiety od 20-go roku życia tajne i równe prawo głosowania, i że są tam interesy robotników lepiej zaopatrzone aniż przez niemiecki „Betriebsrätegesetz”. A koszary i dry? Moj Boże! Bandyta, któremu policja wytraciła z ręki rewolwer, zaczyna udawać cnotliwego człowieka, a równocześnie szuka po kieszeniach za sztyltem. Czyż to koalicya ma mało kłopotów, żeby wymusić na Niemcach przewidziane w Traktacie Wersalskim rozbrojenie? Czyż to Hörsing nie pokazał, jak się urządza pobojuwiska? Czyż to wynalazcy „szlachetnej” broni we formie gazów trujących nie chcą przy pomocy tejże broni przeprowadzić plebiscytu?

Istnieją dwie rzeczy, które mogą Europę pogrążyć w cuchnącej kałuży korupcji, niemoralności i zbrodni. Są to rubel bolszewicki i marka niemiecka. Z rublem bolszewickim radzi sobie Polska jak może. Od nas zaś zależy, kochani Górnoślązacy, żebyście unicestwili zgubny wpływ marki niemieckiej. Zakupicie także przekupione piśmida, jak „Volkswille” głęboko w gnoju, aby nie zanieczyszczały górnośląskiego powietrza. Tym zaś, co za niemieckie fundusze korupcyjne chcą robić na Śląsku niemiecki plebiscyt, dajcie w dniu 20. marca taką odprawę, żeby im na zawsze odechciało zanieczyszczać nasz polski Górny Śląsk.

Bóg stworzył nas Ślązaków Polakami, a na znak tego dał nam mowę polską. A więc woła to Boska, byśmy pozostali Polakami i z Polakami się łączyli. Niemczeniemy tedy, jest przeciwne woli Boskiej.

Pouczenie dla głoszących.

1. Każda gmina, każdy większy obszar dworski głosuje osobno, może być w nich jeden albo więcej lokalów do głosowania. Gdzie znajdują się lokale i w którym kto głosuje, będzie ogłoszone w gazetach i plakatami.

(Na Wielkanoc — papiery i bezrobocie. — Urzędowa odpowiedź mimowolna na odezwe przedstawicieli wielkiego przemysłu).

Wiemy, że robotnicy nasi uświadomieni, widząc podpisy różnych swoich „ulubieńców” pod znaną odezwa wielkiego przemysłu do głosowania za Niemcami, uśmiechnęli się tylko znacząco. Zwróciliśmy też już uwagę na to, jak wywody tych panów terazniejsze sprzeczne są z dawniejszymi, kiedy to twierdzili jeszcze: Ohne das oestliche Absatzgebiet (Polen) geht die oberschlesische Industrie ihrem Untergang entgegen“.

I dziś twierdzą to samo! Ale — po cichu, między sobą. Dla was maia szumne odezwy „za Niemcami”, jak zaś owe złotodajne stosunki handlowe z Niemcami wyglądają naprawdę, oto nowy dowód poniższy. Stanowi go mianowicie pewien list tajny, którego tłumaczenie brzmi:

Prowincjalne wskazywanie pracy. G. Śląsk.

Król. Huta G. Śl., 4. 3. 1921.

Liczyć się należy z tem, że po odgłosowaniu nastąpi na G. Śląsku większe bezrobocie, ponieważ przemysł rozpuści wtedy pewną liczbę sił, które zatrzymuje teraz jeszcze, aby aż do głosowania mieć spokój. Przemysł jest do tego w pewnym rozmiarze wręcz zmuszony, ponieważ zamówienia w poszczególnych galeziach przemysłu zupełnie nie dopisują (voellig aushleiben!) teraz. Bezrobocie to po głosowaniu może stanowić niebezpieczeństwo, będąc korzystną glebą żywotną dla żywiołów, żadnych puczów. Dlatego konieczna zwaloczać je. Konieczność tę uznają doszczętnie wszelkie czynniki, urzędowe i prywatne, z którymi obradowałem nad tą sprawą, mianowicie pan starosta krajowy, naczelna prezydentura, rejencja opolska, dyrekcja w Katowicach i kierownictwo Tow. górniczo-hutniczego. Przewodniczący T-wa. górniczo-hutniczego, pan tajny radca Williger z Katowic, przyrzekł wprawdzie,

że w kołach wielkiego przemysłu zabiegać będzie, ażeby rozpuszczania robotników unikano najmożliwiej także w czasie po głosowaniu. Bądź co bądź liczyć się trzeba z brakiem pracy dla kilku tysięcy robotników.

Przewodniczący

(podp.) Werner, burmistrz,

równocześnie z polecenia p. starosty krajowego.

Tyle list. Ładne to jajko wielkanocne uwarzyli nam teutoni, co? Zatem robotnicy! Wiecie, co Was czeka po głosowaniu! Bezrobocie! A czemu? Bo Niemcy tak kochają Górny Śląsk, że nie mogą żyć bezeń, ale — roboty mu dać nie chcą! A choćby i chcieli — nie mają za co; skoro zaś już tyle nam chwalili się, że mają najidealniejsze porządki, więc nie trza im wydatków na — zbytki, których swoja droga zakazuje im Koalicja na conajmniej 42 lata!

Czy tak długo chcecie czekać za robotą? Cóż tedy począć?

Wiecie, że Polsce brak kolei żelaznych, mostów, kolejek itd. Toć sami hakatyści natrzaskali się dość z tego, po swojemu. Tem wysmiewaniem hoświadczyli jednak tylko, że jedynie Polska większemi i to stałemi zamówieniami zdoła podtrzymać przemysł wielki na Górnym Śląsku i dać Wam zajęcie temsamem. A uczyni to niezwłocznie, skoro tylko upewni się, że Górny Śląsk stał się znów jej nierozłączną dzielnicą.

Podajcie list powyższy do przeczytania wszystkim towarzyszom pracy, niechaj przekonają się naocznie, że od Niemiec doczekają się, i to natychmiast, — bezrobocia! A wtedy chyba wszyscy, jak jeden mąż pójdziecie do urny z kartkami

„za Polską!”

Przyjazd dziennikarzy i polityków koalicyjnych na Górny Śląsk.

Dowodem zainteresowania całego świata cywilizowanego sprawą plebiscytu górnośląskiego jest masowy obecny przyjazd dziennikarzy koalicyjnych. Na G. Śląsku bawia obecnie przedstawiciele dzienników paryskich „Matin”, „Figaro”, „Le Petit Journal”, „Intransigeant”, „Petit Parisien”, „Depeche de Toulouse”, amerykańskich „Chicago Tribune”, londyńskich i amerykańskich.

Kłamstwa niemieckie.

Niemcy rozrzucają między ludność górnośląską odezwe z podpisami dwóch rzekomych polskich oficerów 20. pułku piechoty Jana Padworskiego, podporucznika, i Stanisława Rosenberga, podporucznika. Zasługujące u władz międzynarodowych informacje, stwierdzają, że oficerowie takiego nazwiska wogóle nie są członkami armii polskiej. Mamy więc do czytania ze zwykłym krzyżackim oszustwem.

Na 17. marca zapowiedziano przyjazd na Górny Śląsk deputowanych do parlamentu francuskiego dla zbadania stosunków w naszym kraju. Czasopisma niemieckie donoszą na to, że rząd francuski nie zgodził na wyjazd ich za paszportami zwykłymi. — Zobaczymy.

Katowice. W wydaniu czwartkowym „Polaka” zakradła się pomyłka; mianowicie w odezwie na stronie 1-szej ma oczywiście brzmieć podpis Zw. Metalowców Z. Z. P. Ignacy Sikora.

— (Szpiegi i renegat). Znany nam wszystkim na G. Śląsku Alojzy Pronobis wydał broszurkę podpisaną literami A. P., a nosząca tytuł „Nasz Górny Śląsk! Nasze ostatnie słowa!” W broszurce tej szkaluje i oczernia Polskę, potępia sierpniowe powstanie polskie, podjęte w celach samoobrony, nazywa je głupstwem szalonym, niewinnia i usprawiedliwia Niemców, i wreszcie zachęca do głosowania za Niemcami w dniu plebiscytu.

Za wiele honoru i zaszczytu zrobiliśmy p. Pronobisowi, gdybyśmy naszkwicili niego mieli obszernie się zajmować. Renegat zawsze budzi wstępl i obrzydzenie, a rychlej czy później nawet u obcych idzie w pogardę. Pronobis był dawniej Autonomistą na Górnym Śląsku, wyjechał następnie na Dolny Śląsk, a teraz otrzymawszy od dr. Urbanka i Łukasza 300.000 mk., za judaszowskie te srebrniki agituje znów na G. Śląsku za Niemcami. — W piec z jego wstępnymi broszurkami, bo na co innego nie zasługują.

— „Komitadzi przed Miymcy”, tj. 4 chłystków z opaskami „Comitatu za Niemcami” udawało w środe w nocy na dworcu kozy Urbankowe, heczać, zdaje się nieco po pijanemu, zakazane „uehe-e-er alle-es”, a potem, no namyśle „Wacht am Rhein”, kończąc: „Die Poulter lassen wir nicht rein”. Zamilkli jednak na widok kilku mundurów. Zapewne przypomnieli się im, że straż nad Renem pełnią obecnie Anglii, Belgowie, no i zbici już ekstrablatami krzyżackimi na miążgę Francuzi.

— Samojazdy rewiduje się obecnie na wszystkich drogach, przeszukując je za bronią i badając ściśle wyświadczenia jadących. Jedno auto wraz z jadącymi zabrano w drodze ku Hucie Laury, ponieważ żaden z nich nie miał legitymacji.

— Osobne znaczki pocztowe na 20-ty marca wyda Komisja Mdz., w cenie od 10 fen. do 1 mk. Wydawane będą tylko w niedzielę 20 bm., i to w mniejszych ilościach.

Pszczyzna. (Krzyżackie sztuczki). Donoszą nam z powiatu pszczyńskiego, że Niemcy rozrzucają sfalszowane numery pism polskich, zarówno górnośląskich („Kurier Śląski”, „Katolik”), jak i wychodzących w Polsce („III. Kurier Codzienny” w Krakowie). Numery te zupełnie sfalszowane przez Niemców, zawierają wiadomości o rzekomych stosunkach w Polsce i różne kłamstwa. Zwracamy uwagę rodaków na ten nieuczciwy sposób niemieckiej propagandy. Kto chce się przekonać o fałszerstwach niemieckich, niech sobie kupi prawdziwy numer tych gazet, a dowie się o prawdzie.

Laziska, pow. strzelecki. (Fiasco wiecu niemieckiego). Zeszłej niedzieli zwołał hajmattrojerzy wiec w Laziskach. Ponieważ jednak w tej wsi hajmattrojerów niema, przeto sprowadzili stosstrupplerów z sąsiedniej wsi Piotrogród. Piotrogród jest wsią niemiecką, zamieszkałą przez Husytów. Piotrogródzianie przyszl ubrojeni pod osłoną niemieckich urzędników policji plebiscytowej! Wiec jednak się im nie udał. Zgromadzili się na sali mieszkańcy, kobiety, gospodarze i dzieci i przepędzono stosstrupplerów. Szczególnie w poplochu uciekali stosstrupplerzy przed 8 tułejniejszymi Sokolami. Podkreślić też należy postawę tutejszych kobiet, które również przyczyniły się do przepędzenia stosstrupplerów. Niemiecka policja próbowała ratować sytuację, grożąc pistoletami. Ale i ona, widząc zdecydowaną postawę naszej ludności, opuściła wioskę. Nieudały wiec hajmattrojów zakończono odśpiewaniem polskich pieśni.

Tarn. Góry. (Paszo!!) Komisarz policji Piontek został zawieszony w urzędzie.

Weimar. Po wczorajszych zaburzeniach powtórzyli się w dniu dzisiejszym znówu wielkie ruchy przeciw obecnym zamiarom i wojennym rządowi, w nowym podatkowi i zniesieniu 8-godzinnego dnia pracy. Przed ratuszem przyszło znówu do starć z wojskiem, które przyniosły ofiary w zabitych i rannych. Liczba ofiar dotychczas nie znana.

Za redakcją odpowiada Stanisław Kosicki w Zabrze. — Nakładem Spółki Wydawniczej „Polak” w Katowicach. — Czcionkami i drukiem Narodowej Partii Robotniczej w Katowicach.

Przegląd polityczny.

Strejk powszechny w Niemczech?

Rząd niemiecki zaprosił przedstawicieli stronnictwa na konferencję celem odroczenia grożącego strejku generalnego. Strejk taki może się fatalnie odbić na plebiscycie górnośląskim.

Strejk zapowiedziany był na 18-ty marca. Tymczasem różne demonstracje i starcia z policją na porządku dziennym. Oczekujemy, co rząd wskórał swoimi obietnicami.

Nowy pucz w Niemczech.

„Leipziger Volkszeitung” zamieszcza szereg dokumentów, udowadniających, że niemieccy nacjonaliści planują nowy pucz na wzór puczu Kappa. Saski Komisarz dla porządku publicznego (Staatskommissar fuer oeffentliche Ordnung) oświadczył, że dokumenty te są prawdziwe.

Wykrecają się.

O urzędowych wieściach polskich dotyczących gromadzenia wojsk niemieckich wzdłuż całej granicy polskiej twierdzi rząd niemiecki, że są bezpodstawne. czego dowodem, że międzysojusznicze Komisje kontrolne nie podniosły dotąd żadnego zarzutu w tym względzie.

Ile jednak sprawozdań wysłały do Paryża itd., o tem chyba Berlinowi nie będą opowiadały; dowie się o tem, gdy otrzyma nowe ultimatum.

Sprawa rozbrojenia w Niemczech.

Monachium, 16 marca. (Pat.). Projekt ustawy wypracowanej przez berliński rząd rzeszy o natychmiastowym rozwiązaniu straży mieszkańców (einwohnerwehry) wywołał w tutejszej prasie mieszczkańskiej i wśród stronnictw mieszkańskich wielkie wzburzenie. Bawarska partja ludowa doniosła rządowi Rzeszy, że jeżeli rząd będzie podtrzymywał ten projekt, wówczas przejdzie ona do opozycji.

Nowe podatki w Niemczech.

Na posiedzeniu Komisji dla spraw zagranicznych parlamentu niemieckiego oświadczył przedstawiciel Rządu, że ustanowienie granicy celnej przez Koalicję nad Renem sprowadzi ubytek podatków 35%. Ubytek ten będzie musiał być pokryty przez nwe podatki, nałożone na resztę obywateli.

Granica niemiecko-holenderska pilnowana przez Francuzów.

Akwizgran, 16 marca. Straż graniczna na okupowanych obszarach przy granicy niemiecko-holenderskiej przejęły teraz wojska francuskie. Kontrola paszportów jest bardzo ścisła. Francuskie posterunki graniczne otrzymały nakaz ścisłego pilnowania granicy. Wiadomo, że w Holandji znajdują się Hohenzollernowie, o których kilkakrotnie już donoszono, że zamierzają uciec z Holandji i dostać się do Niemiec. Prawdopodobnie z tego powodu straż na granicy przejęły wojska francuskie.

Wielkich złodziei puszczają w Niemczech na wolność.

Berlin, 16 marca. W Berlinie toczy się proces przeciwko kapitanowi Kesselowi, który no znanym zamachu Kappa kazał zastrzelić bez wyroku 24 ludzi. Morderstwa tego kazał dokonać z rozkazu pułkownika Marloha, któremu pozwolono następnie u-

ciec zagranicę. Kapitan Kessel zeznał teraz przed sądem, że wpływali na niego były minister „reichswehry”, Noske, minister dr. Weissmann i prezydent policji berlińskiej Ernst, żeby kazał strzelać do ludzi i następnie ułatwić ucieczkę Marlohowi. Rewelacje Kessela sprawiły wielkie wrażenie, bo właściwie trzej wyżej wymienieni zbrodniarze powinni być osadzeni na ławę oskarżonych, ale w Niemczech wielkich złodziei i zbrodniarzy puszczają się na wolną stopę. Tak było dawniej za rządów Hohenzollernów, tak jest i dzisiaj.

Zaburzenia w Rosji.

Helsingfors, 16 marca. (Pat.). W nocy, dnia 12 na 13 bm. baterie bolszewickie ustawione na wybrzeżu rozpoczęły ogień na Kronsztad. Na ogień ten odpowiedziano z Kronsztadu. Bolszewicy skoncentrowali swoje siły na południe i południowy zachód od Petersburga. Stolica jest zamknięta przez podwójny kordon wojska. Wiele ciężkich dział ustawiono naokoło miasta podczas gdy baterie polowe stoją na przedmieściach. Siły wojsk czerwonych skoncentrowanych w Petersburgu i okolicy wynoszą 60 000. Z drugiej zaś strony oddziały antybolszewickie kapitana Orłowa operujące w gubernii krymskiej przedsięwzięły 8 marca śmiały napad na Jaufe, gdzie rozstrzelano wielką ilość bolszewików. Oddziały kapitana Orłowa składała się z byłych żołnierzy Wrangla. Wszelkie ustępowania bolszewików odparcia tych oddziałów spełzły na niczem.

Stan obłężenia w Rumunii na granicy bułgarskiej.

Paryż, 16 marca. Dzienniki francuskie donoszą, że rząd rumuński ogłosił stan obłężenia przy granicy bułgarskiej.

Po śmierci króla Nikity.

San Remo, 16 marca. Królowa Milena, wdowa po zmarłym królu Nikicie objęła tymczasową rejencję i wydała do narodu czarnogórskiego odezwe, w której oświadcza, że bronić zawsze będzie praw Czarnogóry.

Nie ochronili zboże zboja.

Wielki wezyr Talaat Pasza, wielki zarazem przyjaciel Niemców, zbiegł do Berlina, ujrawszy nazwisko swe na liście zbrodniarzy wojennych. Tutaj jednak dosięgła go ręką mściwa studenta armeńskiego Salomona Teiliriana, którego rodzice padli z rąk ślepaczy tureckich, gdy ci na rozkaz krzyżaków i Talaat Paszy wycinali w pień dziesiątki tysięcy Armeńczyków.

Cześć mowie naszej!

Do protestu w sprawie tak zwanego „wasserpolnisch”, wystosowanego przez przedstawicieli kół uczonych, przyłączamy się także i my, masy ludu roboczego, i oświadczamy, iż wszyscy jesteśmy święcie przekonani, że mowa nasza czysta — była — jest — i zostanie mowa rdzennie polska. Tak jest i nie inaczej. I prawdy tej nie zmieniają żadne paragrafy opolskiej „regierunków” ani ministrów niemieckich. Wszelkie inne baidurzenia agitatorów niemieckich na temat „was serpolnisch” nie brał lud górnośląski nigdy na serio. Dowodem tego jest ogólnie znana piosneczka, w której lud nasz słusznie śpiewa:

„Zowią ci nas Niemcy” wasserpolakami”.
Ale chwala Bogu tak źle nie jest z nami.
„Wasser” — wnet odpłynie z partja Urbankowa
A „polnisch” zostanie wieczną naszą mową!
Jan Nadzieja z Doroty.

Oświadczenie górnosł. wielkiego przemysłu.

Górnosłaskie hakatystyczne pisma ogłosiły w ostatnich dniach metrowe oświadczenia „przemysłu węglowego”, które mijają się zupełnie z prawdą. Dwa tuziny przybyszów z „Vaterlandu”, z których jeden tylko jest Górnosłazakiem, a dwóch czy trzech katolikami, ma czelność występować w roli obrońców górnosłaskiego ludu! Nie dość na tem, że ci przybysze zabierają Górnosłazakom najlepsze stanowiska, że przy pomocy zandarma pruskiego wysysają ostatnią kroplę krwi z górnosłaskiego robotnika i urzędnika, to jeszcze chcieliby w obecnej chwili głosowania ludowego zteroryzować lud śląski, aby i nadal pozostał powolnym narzędziem w ich ręku.

Daremny trud i wysilek!

My pracownicy fizyczni i umysłowi, krew z krwi i kość z kości ludu górnosłaskiego,

My, którzyśmy własną inteligencją i trudem stworzyli cały bogaty przemysł górnosłaski,

My, synowie górnosłaskiego ludu, który jest jedynym prawowitym właścicielem wszystkich bogactw Górnego Śląska,

oświadczamy uroczyście,

świadomi pełnej odpowiedzialności wobec naszych rodzin i wszystkich przyszłych pokoleń:

że Górny Śląsk w razie przyłączenia do Niemiec, wydanym będzie na pewną śmierć gospodarczą;

że w razie przyłączenia Górnego Śląska do Niemiec wyparłyby nas z ziemi ojczystej niemieckie masy bezrobotnych, liczących dziś już na miliony robotników i urzędników;

że musielibyśmy wszyscy pójść na obczyznę, jako żebracy i ostatni nędzarze-emigranci;

że oddalibyśmy dzieci i wnuki nasze na pastwę hakatystycznej trucizny i zarazy;

że uważano by nas w przyszłości już nie za obywateli drugiej klasy, lecz wprost za bydło robocze.

Dlatego w dniu 20. marca

głosują właściwi i prawowici reprezentanci przemysłu górnosłaskiego
t. j. cały stan robotniczy i urzędniczy, jak jeden mąż

za POLSKĄ!

gdyż wiemy,

że tylko z Polską jesteśmy silni i tylko z nią ekonomicznie związani;

że Polska przed wojną zaopatrywała całą Europę środkową w surowce i tanie środki żywności;

że Polska tworzy dla górnosłaskiego przemysłu najkorzystniejszy rynek zbytu;

że Polska jest najważniejszą bramą handlową dla bliskiego i dalekiego wschodu;

że Polska zobowiązała się uroczyście w Sejmie Warszawskim, iż na Górnym Śląsku zatrudnieni będą w urzędach i na wszystkich stanowiskach przedewszystkiem synowie i córki górnosłaskiego ludu bez względu na ich język potoczny.

Zastępcy górnosłaskiej pracy i górnosłaskich skarbów naturalnych następujących koncernów przemysłowych:

Bergwerks-Gesellschaft Georg von Gische's Erben,

Katryniok.

Zeitz.

Bismarckhütte Aktiengesellschaft.

Krawietz.

Borsigwerk Aktiengesellschaft.

Weinhold.

Woitacha.

Cons. Gleiwitzer Steinkohlengrube.

Woznitza.

Schnapka.

Czernitzer Steinkohlen-Bergbau-Aktiengesellschaft,

Weiner.

Rösner.

Donnersmarckhütte Oberschlesische Eisen- und Kohlenwerke Akt.-Ges.

Necosi.

Fürst von Donnersmarck'sche Generaldirektion.

Winkler.

Pawlik.

Fürstlich Plessische Generaldirektion.

Skolik.

Filak.

Staatliche Bergwerke.

Wiora.

Rembalski.

Gräflich von Ballestrem'sche Güterdirektion.

Maniecki.

Rammer.

Gräfliche Schaffgotsche Werke Ges. m. b. H.

Galwas.

Sojka.

Hohenlohe-Werke Aktiengesellschaft.

Owczarek.

Lubos.

Kattowitzer Aktiengesellschaft für Bergbau und Eisenhüttenbetrieb.

Respondent.

Heinzel.

Oberschlesische Eisenbahn-Bedarfs-Aktiengesellschaft.

Gorotzki.

Oberschlesische Eisenindustrie Akt.-Ges. für Bergbau und Hüttenbetrieb.

Wygraba.

Rybniker Steinkohlengewerkschaft

Kozieński.

Cyran.

Steinkohlengewerkschaft Charlotte.

Przywara.

Dziubiński.

Schlesische Aktiengesellschaft für Bergbau und Zinkhüttenbetrieb.

Thaul.

Strzelczyk.

Vereinigte Königs- und Laurahütte Akt.-Ges. für Bergbau und Hüttenbetrieb.

Plonczyk.

Gewerkschaft Waterloo.

Neumann.

Steinkohlenbergwerk Eminenz.

Rassek.

Staatliche Hüttenwerke.

Wiesebach.

Z dni zgrozy.

Przypomnienie w ostatniej chwili.

Opatrzność postawiła nas Górnolazaków przed rozstrzygnięciem, czy mamy być panami we własnym kraju, czy też nadal sługami pruskiego rządu. Każdy Górnolazak ma najświętszy obowiązek wskazać chwilejnym jeszcze i słabym tę przepaść, którą gotuje oddanie niemieckiej karuki przy głosowaniu.

W ciągu 6 wieków, aż do ostatnich czasów byliśmy dla Niemiec, a w szczególności dla Prus tylko bytem roboczym, byłem do głosowania i mięsem armatnim. Aż tu w ostatniej chwili odkrył Niemiec swoje dobre serce dla nas Górnolazaków i chce nas pozyskać przy pomocy obywatela Urbanka oraz przy pomocy żył gumowych. A przecież owe 600 lat niewoli gospodarczej i politycznej były dla nas sześciowiekowymi robotami przymusowymi.

Czy tak nadal ma pozostać?

Górnolazacy, czy wołanie Opatrzności będzie daremne? Czy zlekceważycie palec Boży a pójdziecie na nowo na jarzmo pruskie drogą wymoszczoną pustymi obietnicami?

Historja państwa pruskiego znaczone jest rabunkiem i mordem. Tysiące wymysłów i cała przepaść oszczerstw i fałszerstw służyła tym celom. Ba, nawet nauka, w szczególności królewsko-pruska historia, była ich powolną służebnicą.

Hrabia Jerzy von Brandenburg za pomocą rabunku i mordu zagarnął dla siebie najlepszą część Górny Śląska, ziemię bytomską.

Systematycznie uprawiany rabunek kraj, przywłaszczanie sobie hrabstw Juelich i Klewe, Śląska, Hessen-Nassau, Schlezwigu-Holsztynu, Hanoweru, Alzacji i Lotaryngii, w ogólności, prawo wywłaszczenia zaś i prawo osadnicze w szczególności wszędzie i zawsze wykazują tę samą grę zbrodniczego postępowania, gdzie fałszerstwo i podstęp stanowią pobudki działania kierowniczych mężów Prus. Wskażę tylko na sfalszowanie przez Bismarcka depeszy emskiej, co spowodowało wojnę w roku 1870/71.

Ręka w rękę z kierującymi meżami idą machery wielkiego sztabu generalnego. Na konto tych ludzi i ich wykonawców w rozmaitych komendach należy zapisać najpodlejszą część pruskiej polityki zbrodni wobec nas Górnolazaków. Ze względów politycznych stosowano wobec nas Górnolazaków systematycznie mord masowy. Wszak tkwiał w naszej pamięci lata 1866 i 1870, w których pod Nachodem i Koeniggratzem, pod Weissenberg, Wörth i Spichern popełdzono tysiące Górnolazaków na pewną śmierć, choć nie było do tego żadnej taktycznej potrzeby.

Wy, żyjący jeszcze weterani, przypomnijcie sobie generała Steinmetz, który przez własnych swoich rodaków psem krwawym był zwany. Takich pruskich Steinmetzów było w ostatniej wojnie światowej całe tuziny.

Wy cudem ocaleni z walk pod Longwy, Longyon, Laix. Wy ocaleni z walk pod Verdun, Loretto, Marne, Essen, Priesterwald, zaświadczycie sami, że pułki górnośląskie rzucano zawsze i wszędzie w piekło granatów, choć właśnie niemieckie pułki znajdowały się w pobliżu do użycia.

Dokonywano mordu na Polakach w sposób zupełnie bezwstydnym. 5 armia n. p. wszędzie, gdziekolwiek zanosilo się na żniwo śmierci, użytkowywała w tym celu polskie pułki a w szczególności górnośląskie, ściganie choćby z dalekich odległości do innych armii. Na Boże Narodzenie 1914-go roku ścigano nasze pułki z okolicy pod Verdun do Tahury, chociaż niemieckie były zbrojne stały o wiele bliżej.

Rodacy! Gdy w niedzielę Palmowa pójdziecie do urny, to przypomnijcie sobie przemówienie generała von Luetwitz, komendanta 12. dywizji rdzerwowej, który Was nazwał polskimi świniami, które należy upokorzyć!

Pamiętajcie, że generał-major Engel wysłał 51. rezerwowy pułk piechoty pod Arancy z wyraźnym zamiarem zniszczenia tego pułku. Wspomnijcie na ostatniego majora Knestera, dowódcę 22. rezerwowego pułku piechoty, który przed szturmem pod Ferme la Mermont 9. września 1914 kazał zabrać wszystkie zamki od karabinów w wszystkie patроны i popędził potem pułk na śmierć, sam zaś daleko w tyle pozostał, aby własną artylerję na nas skierować, następnie ocalałych nazywał „świniami polskimi“! Wspomnijcie na to, jak tenże Knester, ustawiając w rząd jeńców francuskich, pojmanych pod Laix kazał ich rozstrzelać! Jego zbrodniarza dotychczas nie pociągano do odpowiedzialności sąd królewsko-pruski.

Wspomnijcie na kapitana Trierenberg, szefa sztabu 12. dywizji rezerwy, który 4. kompanij 22. rezerwowego pułku piechoty pod dowództwem kapitana Słowika na początku 1915-go roku kazał zaatakować pod Raffecourt młyn, broniony przez cały batalion francuskich strzelców alpejskich, wielką liczbę karabinów maszynowych i przeszkodami drutu kolczastowego, chociaż my oficerowie zwracaliśmy uwagę, że przez to wystawia się kompanię na pewne zniszczenie.

Zwracam się do Was, oficerowie i żołnierze, którzyście do wszystko własnymi oczyma oglądali!

Wspomnijcie na charakter bez czci tej pruskiej hołoty, która z okrzykiem „Gott strafe England“ rozkazała pod la Bassee i Ypern wymordować w podstępny sposób setki jeńców angielskich, a teraz czepia się klamki angielskiej, aby nasz Górny Śląsk w podstępny sposób od Anglii wyszachać!

Do was Matki zwracam się, któreście straciły synów na wojnie. Wspomnijcie również pruskiego radcę policyjnego Maedlera, najpodlejszą kanalie, jaką nam nastal rząd pruski. Ten notoryczny handlarz dziewcząt, który z żydem Lubelskim, burmistrzem dr. Haeuserem i z towarzyszymi sprzedał tysiące dziewcząt do domów rozpusty w Argentynie, a tysiące naszych braci i siostr wrzucił do więzienia. Wspomnijcie na pruskich prokuratorów G. Śląska, pamiętajcie o pruskich sędziach, którzy na G. Śląsku wykonywali prawo, kierując się względami politycznymi!

Żaden uczciwy człowiek nie poda ręki tym ludziom. Napietnowane na zawsze jest to pruskie państwo i jego rządząca hołota, wyzbyta z wszelkiej ludzkości. Znałbiona po wieczne czasy, jako czarna plama pozostanie ona w historii ludzkiego rozwoju!

Górnolazacy, myślcie o tem wszystkim, gdy przystajecie do urny, a wtedy będziecie wiedzieć, komu macie głos oddać. Teraz, gdy zrzadzenie Boga wskazało nam drogę do wolności, ani na chwilę nie nawieździ nas wątpliwość, co musimy uczynić!

Oto chcemy wreszcie być sami panami w swym własnym kraju.

Głosujemy za Polską!

(podp.): Chrobok,

pułkownik i dowódca 4. pułku strzelców wielkopolskich Nr. 58.

Jeszcze w roku ubiegłym czytaliśmy w pismach hakatystycznych, że zdaniem niektórych znawców stosunków górnośląskich ta strona wygra plebiscyt, która zdobędzie się na największy szwyndel!

Otóż dziś wedle tej recepty istotnie postępują teutoni

potęgując dotychczasowe igrzyska swe do rozmiarów niebываłych.

Nie wierzcie tedy krzyżakom!

Obrażają was oni swoim podejrzeniem, jakobyście byli z rozumu obrani.

Pokażcie, że macie

rozum i serce

w porządku, oświadczając się 20-go marca

Jednogłosnie za Polską!

Górnolazacy kolejarze!

Jakby na komendę gazety niemieckie donoszą, że górnolazacy kolejarze, w razie przydzielenia G. Śląska do Polski, przesiedleni zostaną do Galicji lub do innych dzielnic Polski. Myśmy dostatecznie na wszystkich zebraniach, jako też i na wszystkich konferencjach z przedstawicielami naszych 83 filij wykładali, że dążenia nasze „Górny Śląsk Górnolazakom“ i we wszelkich sprawach dotyczących kolejnictwa są w całej pełni przez prawomocne rozporządzenia władz polskich zapewnione. Nasi górnolazacy kolejarze tworzą, w myśl Art. 11. uchwały Sejmu polskiego z dnia 20. lipca 1920 roku postanawiającej autonomję Śląskiego województwa, wedle rozporządzenia rady ministerjalnej w Warszawie z dnia 27. stycznia 1921 roku jedną samodzielną całość, podobnie jak niegdyś bawarskie koleje rządowe w obrębie Rzeszy niemieckiej. Wszystkie sprawy ogólnokolejowe będą zależne od uchwały sejmiku województwa śląskiego, w którym i my kolejarze przez odpowiednią liczbę zastapieni będziemy. Przez to jedynie osiągniemy nietylko silny wpływ na rozwój kolejnictwa, lecz będziemy także pod względem politycznym o doli i niedoli Górny Śląska decydowali. Będziemy panami naszej ziemi i wspólnie z naszymi górnośląskimi braćmi, którym dobro naszej ojczyznej ziemi taksamo na sercu leży, solidarnie pracowali nad rozwojem naszego polskiego Górny Śląska. Wszystkie urzędy, a więc i dyrekcja kolei, jak i jej podrzędne czynniki służbowe spoczywać będą odtąd w rękach górnośląskich urzędników, którzy odpowiedzialni będą wobec górnośląskiego, przez mieszkańców G. Śląska wybranego sejmiku. Tylko agitatorsko-niemiecka prasa zdolna jest do rozsiewania tak podłych oszczerstw, jakoby nasi górnolazacy kolejarze z powodu rozporządzeń warszawskich względnie naszego wielce szanownego Komisarza Koriantego zostaliby wyparci do Galicji itd. Delegacje naszego Związku miały kilkakrotnie sposobność z miarodajnymi czynnikami polskimi pertraktować i przytem mogły z największym zadowoleniem stwierdzić, że nasze prawa nam nietylko są prawnie zastrzeżone, lecz że my na własną odpowiedzialność administrację kolei górnośląskich objąć musimy i cele odnośnie do tego naszego życzenia w czyn obrócić możemy.

Tak wygląda przyszłość w połączeniu z Polską. — Niemcy — Prusy — poznały dopiero krótko przed plebiscytem, że lud górnośląski dorósł stosunkom i nie da się jako obywatel 2. klasy traktować. Pomimo pochlebiałych słów nie zdołaliśmy aż po dziś dzień wywalczyć sobie równouprawnienia. Co nam w przyszłości grozi, możemy sobie z dotychczasowych doświadczeń, któreśmy ostatniemi czasy przeżyli, przedstawić. Przeszło 1500 urzędników zostało z Hamburga, Kilonji, Bremeny — Berlina — Wyrtembergji itd., a więc rodowitych Niemców i protestantów prusaków odkomenderowanych na G. Śląsk i otrzymują dziennie po 60 mk „Kommandogeld“, prócz swej stałej płacy.

W ostatnie dni otrzymujemy bardzo interesujące i tajemnicze wiadomości co do „służbowej“ czynności tych urzędników. Jak się dowiadujemy, mają wszyscy ci urzędnicy być specjalnie w celach wojaskowych posłani! Pomiedzy nimi, znajdują się także wyższe szarże: jak feldweble, oficerowie itp.

Dzisiaj już dochodzą nas masowo skargi na prowokujące postępowanie tych elementów („Die Oberpodolier muessen doch preussisch kultiviert werden“). Nasi górnolazacy kolejarze mogą sobie sami z terażniejszych stosunków utworzyć dokładny obraz na przyszłość, gdyby Górny Śląsk miał przypaść do Niemiec. Nasze dotychczasowe długoletnie doświadczenia, jakieśmy jako urzędnicy i robotnicy kolei odnieśli, są niezbitemi dowodami tego, co nas przy Prusach za ucisk, uposledzenie i prześladowanie czeka. Dlatego idźcie wszyscy za głosem waszej organizacji, waszych przywódców, którzy świadomi swego zadania i odpowiedzialności ujęli obronę waszych praw w swoje ręce i dajcie głosy wasze tylko za Polską.

Podajmy dłonie naszym braciom w kopalniach, hutach i robotnikom rolnym i leśnym — a w dniu głosowania udowodnimy całemu światu, że jesteśmy jednej wiary, jednego języka i dążymy do jednego celu.

Stąpmy do urny wyborczej jak jeden mąż z hasłem niezłomnem:

Nie damy ziemi, skąd nasz ród,

Tak nam dopomóż Bóg!

Związek kolejarzy Zjednoczenia Zaw. Polskiego.

Zarząd główny i Komisja Rewizyjna:

Wasik. Terakowski. Widuch. Papczok. Piątek. Lis. Krzykała. Radwański. Czech. Murek. Walkowiak. Kubica. Niechciol. Porombka. Tkocz. Michalski.

Dalsze szczegóły w sprawie odkrycia bojówki niemieckiej w powiecie Strzeleckim.

Jak już donosiliśmy, w czasie aresztowań kierownictwa niemieckich stosstrupplerów w powiecie strzeleckim, władze koalicyjne dostały w swe ręce ważne dokumenty. Materiał tam zawarty jest bardzo ciekawy, bo odkrywa tajniki niemieckiej organizacji bojowej, która kryła się pod różnymi niewinnymi nazwami.

I tak pod piękną nazwą „Rednerschutz“ (obrona mówców) kryła się bojówka, której zadaniem było rozbijanie polskie zebrania, napadać na polskie wsie i tam „robić“ zebrania hajmattrojów. Całą tą akcją kierował aresztowany już prof. gimnazjalny Foerster, który miał do pomocy pewną ilość byłych oficerów pruskich.

Dla poparcia słabych szeregów hajmattrojów sprowadzano z poza linii demarkacyjnej wielkie masy zbrodniarzy i kryminalistów. Niemieckie podkomisarjat plebiscytowe w Strzelcach popierał finansowo tę organizację, dawał do jego dyspozycji swoje auta ciężarowe i wozy kryte. Dzięki tym środkom komunikacyjnym bandy stosstrupplerów mogły być z łatwością przenoszone z miejsca na miejsce, gdzie tylko były polskie zebrania.

Bandy te udawały się na polskie zebrania pod opieką niemieckich urzędników policji plebiscytowej i pod ich opieką rozbijały polskie wiece. Razem z nimi udawał się zwykle niemiecki mówca p. Laml, którego zadaniem było zamieniać polskie wiece na niemieckie. W ten sposób rozbijano polskie zebrania, o czem potem donosiła z wielkim tryumfem „katolicka“ „Volksstimme“. Nie zawsze się im to jednak udawało. Ostatniej niedzieli n. p. próby rozbić wieców w powiecie strzeleckim skończyły się dla stosstrupplerów dość smutno.

Zadaniem tej „Rednerschutz“ było także przezwyciężenie broni. Osobna wzmianka należy się bojówce z Góry św. Anny. Kierownikiem jej był uwięziony obecnie urzędnik gospodarczy Jelitto, który przed ostatnim nieudanym transportem broni otrzymał 1200 marek. Skąd on te pieniądze otrzymał mógłby powieścić tylko niemiecki plebiscytowy komisariat w Strzelcach. Pomocnikiem jego był niejaki Hubert Mikolaschek, który jako sekretarz często wypłacał stosstrupplerom pensje. Za każdy rozbity wiec otrzymywali oni po 50 marek nagrody. Dalszymi członkami bojówki tej byli Józef Długosch, bracia Fritz, Leo i Franz Ritschel, Ryszard Kowalik, z góry św. Anny i Konrad Chlebos z Wysokiej. Każdy ze stosstrupplerów miał broń.

Ludność tego powiatu po rozbiciu tej bojówki odetchnęła. W niemieckich szeregach panuje popoch. tembardziej, że w ręce Komisji Koalicyjnej dostały się dokumenty, z których niejedno jeszcze będzie można wywnioskować i o niejednym się dowiedzieć.

Jak Niemcy do'rzynują układów?

Jak wiadomo, z końcem stycznia zawarły rządy polski i niemiecki, za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Onolu, generalnego konsula Ka-

zycznego i p. Moltkego, szlach, zapewniający Górnoślazakom, mieszkającym w Polsce i w Niemczech zupełną swobodę polityczną i możliwość komunikowania się z odpowiednimi komisariatami na terenie plebiscytowym. Jak Niemcy dotrzymują tego układu dowodzi następujący fakt:

Pan Jan Wysocki artysta malarz, mieszkający do niedawna w Fasing w Bawarii otrzymał w czasie swego chwilowego pobytu w Poznaniu rozkaz natychmiastowego opuszczenia Bawarii. Odrośny dokument brzmi następująco:

Wydalenie artysty-malarza

Jana Wysockiego.

Monachjum, 3. lutego 1921.

Postanowienie.

1) Zakazuje się p. Janowi Wysockiemu, artyście-malarzowi w Fasing, urodzonemu 7. lutego 1873 w Mysłowicach, pow. Katowice, tam przynależnemu, dalszego pobytu w Bawarii z natychmiastową mocą obowiązującą zakazu.

2) Koszta postępowania i przejazdu poniesie kasa państwowa, w razie gdyby Wysocki ich nie mógł ponieść. Opiat żadnych nie należy żądać.

Uzasadnienie.

Wysocki, pochodzący z terenu plebiscytowego, rozsyłał ze swego miejsca zamieszkania Fasing do lanych uprawnionych do głosowania osób przebieżniemieckie odezwy i namawiał ich, ażeby głosowali za przyłączeniem G. Śląska do Polski. Ta działalność werbunkowa stanowi poważne niebezpieczeństwo dla całości państwa i nosi w sobie szechy podburzania i niepokoienia ludności. Ze względu na bezpieczeństwo państwa zakazuje mu się pobytu w Bawarii.

Przeciw temu rozporządzeniu można wnieść odwołanie do sądu apelacyjnego przy sądzie krajowym w Monachjum. I. Apelacja nie może spowodować odroczenia zakazu.

(Rozporządzenie Rady ministrów 4. listop. 1919.)

Komisarz Państwowy

dla Monachjum miasta i okręgu,
podpisany L a n g.

Jedyną więc „zbrodnią”, jakiej dopuścił się pan Wysocki, była agitacja plebiscytowa, która jest dopuszczalną zarówno przez traktat wersalski, jak i przez układ zawarty w Opolu między przedstawicielami rządu polskiego i niemieckiego. Fakt ten podajemy do wiadomości czynników koalicyjnych.

Jak „heimattrojerzy” w Pszczynie pracują.

Powiat pszczyński otrzyma 60% głosów niemieckich! tak głosi dowódcą heimattreuerów w Pszczynie nauczyciel Steuer. Swojem „odważnym” występowaniem zdołał przekonać wszystkich kilkudziesięciu Niemców o zwycięstwie niemieckim. Nie dziw, że mu uwierzyli, przecież to się zgadza z ich przekonaniem i życzeniem! Dla twardej prawdy ci Niemcy nie są dostępni. Nareszcie muszą się jednak pogodzić z faktem dla nich bardzo gorzkim, jak się z faktem pogodzili, że w Pszczynie, głównej kwaterze eks-kaizera, dziś rządzą przedstawiciele zwycięskiej Koalicji. — Jak mógł sobie Steuer wyliczyć tych 60% niemieckich głosów? to jest zagadką! Gdzie są przedstawiciele Niemcy w radach gminnych w powiecie, których lud wybrał? Wszędzie prawie zasiadają Polacy. Gdzie są towarzystwa niemieckie, w których się grupują ci, co dają głos za Niemcami? Wszędzie prawie są polskie towarzystwa i zawodowe organizacje, które w powiecie po kilkadziesiąt tysięcy członków liczą. Gdzie odbywają się w powiecie pszczyńskim zebrania niemieckie, na których słuchają słowa niemieckiego ci, co dają głos za Niemcami? Wszędzie prawie odbywają się zebrania i wiece polskie, nawet po 40 do 50 wieców publicznych, na których się zbiera tysiące Polaków, i to w jedną niedzielę! Dlaczego budują Niemcy baraki w Pszczynie dla emigrantów, którzy we wioskach mają głosować, przecież wygodniej byłoby dla tych przybyszów zamieszkać u tych 60% Niemców w powiecie? Polacy są w stanie nawet 20 tysięcy emigrantów przyjąć i pojedynczo w prywatnych ładnych mieszkaniach umieścić! Aha! Tu Niemcy mówią, że Polacy wywierają terror! 60% Niemców, niewiniątek siedzi potulnie i da się od 40% Polaków terroryzować! To odpowiada duszy niemieckiej, szczególnie kiedy się porówna terror niemiecki z roku 1919 i na początku roku 1920 za pomocą greni i heimattreuerów! Teroru polskiego niema, bo wszędzie się słyszy, że właśnie Niemcy na każdym kroku usiłują Polaków dreczyć i na — nieszczęście Polacy się nie dają, dlatego wielki krzyk u Niemców, bo nie mogą swego krwiożerczego apetytu zaspokoić. Niemcy mają w powiecie 60% głosów, tylko nie mogli do biur parytetycznych znaleźć 4 ludzi w gminach. Nareszcie za pomocą strony polskiej znaleźli. Niemcy członków w biurach parytetycznych przepłacają, upajają i obdzielają cygarami i papierosami, inaczej by zabrakło niemieckich zniknęło. — Dżwna rzecz, że wśród tych 60% Niemców nie można znaleźć ludzi idealnych, jakich to ta „garstka” Polaków ma. — Do rozwiązania tej 60%-towej zagadki pozostaje nam jeden fakt. Niemcy płacą i placą, a każdego, któremu wypną pieniądze, uważają za swego! To się może zgadzać, że więcej odebrało pieniędzy, jak ich głosować będzie za Niemcami, ponieważ wydaliśmy hasło w powiecie, żeby się gremjalnie walić do biur „heimattreuerów” po pieniądze chwy-

i t. d. Wszak ten Niemiec, który lud nasz tyle lat okradał i o tysiące nawet o miliony poszkodował, niedługo bawić będzie u nas — więc Polacy doją krowę niemiecką — a Niemiec się cieszy!

Oj ten Niemiec! krzyżacka dusza podła, spodziewa się, że to co teraz daje, stokroć po plebiscycie zedrze z ludu naszego! Tego się jednak nigdy nie doczeka. Wice Polacy bierzcie, wszak bierzecie to, co Wam Niemiec ukradł i tego nigdy już z powrotem Niemcowi oddać nie potrzebujecie. — Lud nasz nigdy za pieniądze duszy swej nie sprzeda, o tem jesteśmy przekonani.

To nie wszystko! Niemcy też pracują a nawet bardzo pilnie, chociaż głupio. Otóż pan Steuer zajmuje się też szpiegostwem. Chce się Niemcom przypodobać i na rządzie niemieckim nowe tysiące wyłudzić. W tym celu przekupuje ludzi i usiłuje ich wkręcić w polskie towarzystwa i organizacje. Wysłał ich nawet do Polski, żeby tam wykupić tajne „dokumenta” o dyslokacji wojska polskiego i o działalności tamtejszych władz polskich. O takim apetycie wiedzieliśmy na czas, dlatego więc nie zaspokoić duszy niemieckiej? Doradziliśmy więc jego działaczom, dokąd się mają zwrócić po takie dokumenta i rzeczywiście na poczekaniu sfabrykowano dla niego dokument, za który zapłacił 1000.— mk. Otrzymał coprawda tylko odpis, który może każdej chwili porównać z oryginałem, znajdującym się w pewnych rękach na pamiętkę głupoty niemieckiej. Steuer konferował z tą osobą z Polski. Obawiał się przejść do Polski, więc na granicy przez Wisłę z nim mówił i byłby odkupił za 5000 marek kupę listów towarowych w paczce, gdyby przez nieostrożność nie zjawili się żołnierze polscy, przed których widokiem Steuer umknął.

Dnia 24-go aresztowano na granicy w Goczałkowicach pewnego człowieka z Chełmu, który w Dziedzicach pracuje, jako szpiega polskiego. To zrobili niemieccy urzędnicy z policji plebiscytowej. Nie mamy tak wiele przeciwko temu, ponieważ Komisja zbadała sprawę i uznała człowieka za niewinnego; dlaczego jednak Niemcy nie aresztują szpiegów niemieckich? W otoczeniu Steuerera na granicy, było kilku urzędników z policji plebiscytowej; przypuszczamy, że to byli Niemcy, którzy wbrew rozkazowi byli opiekunami szpiega Steuerera. Niechaj Steuer powie, co to byli za urzędnicy, którzy się jego zdradzieckiej rozmowie przysłuchiwali. Zrozumieć go przecież musieli, bo mówił po niemiecku.

Steuer sprowadził także 25 stosustruplerów do Pszczyny, którzy pilnują jego osoby i z biegiem czasu się i inna praca pokaże. Niemcy opowiadają, że w ostatniej chwili przed plebiscytem sypną pieniędzmi na wykupienie kartek polskich do głosowania i to dlatego, ponieważ przypuszczają i żwczą sobie, że każda osoba uprawniona do głosowania otrzyma tylko dwie kartki, polską i niemiecką, jeżeli sprzeda polską, to musi oddać niemiecką albo wogóle nie głosować. To mówił przed świadkami p. Pała z Ćwiklic, członek biura parytetycznego z niemieckiej strony.

To bardzo ładnie, Steuer ludzi przekupuje, szpieguje, sztostrupy organizuje a mimo to cieszy się wolnością. Możeby władze miarodajne zechciały się zająć bliżej jego osoba i przezto uniemożliwić przekupstwo przed plebiscytem we wielkim stylu? Lech.

Górnoślazaku!

Czy wiesz, co mówi niemiecki robotnik w Westfalii co do plebiscytu?

„Skoro jestem Niemcem, nakazuje mi narodowość moja, oddać głos mój Niemcowi. Nie rozumieliśmy jednak tego Polaka, któryby oddał głos za Niemcem.

Głosować za Polską

to jego obowiązek honorowy!”

Tak mówią uczciwi Niemcy westfalscy do emigrantów!

Spamiętaj to sobie Górnoślazaku.

Walka o głosy emigrantów.

Wielu Górnoślazaków przybyłych z Rzeszy na plebiscyt przekonało się już, jak w obydny sposób, ostali oszukani przez ha matroerów i organizacje „Schutzbund” co do stosunków i nastrojów ludu górnoślazkiego. Ze zdumieniem stwierdzają emigranci, że stosunki żywnościowe na G. Śląsku są o wiele lepsze, aniżeli w Niemczech, że tu na G. Śląsku wszystkie artykuły żywnościowe nabywa się po cenach o wiele niższych, aniżeli w państwie niemieckim, gdzie żywność po bojeźnych cenach zarezerwowana jest tylko dla paskarzy i bogaczy wojennych, a jeszcze większe zdumienie ogarnia emigrantów, gdy słyszą, że podatki i daniny na G. Śląsku są o wiele niższe jak w Niemczech, i że tu ich bracia i krewni jak jeden mąż oświadczają się za Polską. A jeszcze bardziej otwierają oczy, gdy słyszą, że rząd niemiecki robi wszelkie wysiłki, ażeby przeszkodzić dowozowi środków żywności z Polski na G. Śląsk, odmawiając w każdym wypadku pozwolenia na przywóz.

Wielu emigrantom spadły „jak gdyby łuski z oczu i oświadczają się za Polską.” Heimattrojerzy, przerażeni tym stanem rzeczy, starają się nie dopuścić przybyszów do stykania się z pol-

skiem masami i szpiegują ich na każdym kroku. Wzywamy lud polski do użycia wszystkich sił, by obalamy G. Górnoślazaków z Rzeszy objaśnić o prawdziwych stosunkach i nastroju ludności i pozyskać ich dla sprawy polskiej.

Wielu z przybyszów oświadcza już, że nie powrócą więcej do Niemiec, i chcą tu na stałe pozostać. Jednakże to życzenie wtedy tylko ma swój cel, jeżeli emigranci z Rzeszy oświadcza się jak jeden mąż za Polską. Niech pamiętają o tem, że każdy głos oddany za Niemcami może się przyczynić do tego, że na G. Śląsku nastaną te same stosunki żywnościowe i podatkowe, jak w Niemczech. Niech każdy z emigrantów pamięta, że przyszłość Niemiec układa się coraz czarniej. Oprócz 226 miliardów odszkodowań wojennych, które Niemcy mają płacić, grozi im ze strony Koalicji nawet obsadzenie Berlina, a nowa wojna Niemiec z Koalicją nie jest wykluczona, na każdy sposób na skutek zarządzeń Koalicji i oporu Niemiec w sprawie płacenia odszkodowań, zamrze wkrótce wszelki handel i przemysł w państwie niemieckim i nastąpi niebawem dotychczas bezrobocie. Dlatego kto chce znaleźć przytułek na G. Śląsku, musi się przyczynić, by to miejsce ochronienia wybudować, przez oddanie swego głosu za Polską.

Naszych rodaków wzywamy, by Górnoślazakom z Rzeszy wszystkie te sprawy dokładnie wyjaśnili i przez to skłonili ich do oddania głosu za Polską.

Bacność Bracia Rolnicy.

Chwila porachunku nadeszła!

Oto nastaje dla Was, kochani Bracia w siermiędze, nowa era wolności i równości, która w Waszym spoczywa ręku. Lud wiejski w Polsce dokonał cudu Wisły, broniąc skrawka po skrawku swej Ojcowizny przed nawalą bolszewicką, a Ty rolniku górnoślazki, który przez 150 lat niewoli i męczeństwa nie straciłeś hartu ducha, czy zaprzeczysz się ziemi ojców Twoich? Nie ufaj Rolnikowi temu nikczemnemu gadowi pruskiemu, który dzisiaj przed Tobą łasi się, obiecując Ci złote góry.

Ludu rolniczy! Czy dawno temu, jak ostatnią krowę z obory i ostatnie ziarno ze śpichrza ten sam gad krzyżacki ci zabierał. Czy dawno temu, jak hakata wywłaszczała cię z Twojej pra-ojców ziemi?

Czasy się zmieniły. Dzisiaj Ty ludu jesteś panem swej ziemi.

Dzisiaj, kiedy wielka własność traci grunt pod nogami, nie może już dłużej utrzymać się na ziemi, która jest Twoją, obiecuje ci okruszynki z Twojego dziedzictwa.

Bracia! Wzywamy Was, abyście nie szli na lep obłecaneł junkrów, których dobrze znacie.

Stańcie wszyscy jak jeden mąż, solidarnie ramię przy ramieniu, gdyż tylko w gromadzie jest siła, której żadna przemoc krzyżacka nie zwycięży. Niechaj nikogo w dniu 20 marca 1921 roku nie branknie, niechaj wszystkie głosy ludu śląskiego wydadzą wyrok kartka głosowania: „Polska—Polen!”

A dziatki i całe przyszłe pokolenie Wasze czcicie Was będą jako wybawców i sprawiedliwych sędziów po wieki wieków!

Uwaga!

1. Obcym ludziom nie dawaj kartki, ani upoważnienia wyborczego do ręki.

2. Uważaj, aby kartka Twoja do głosowania nie była uszkodzona ani poznaczona, gdyż głos Twój byłby nieważny.

Śląski Związek Kółek Rolniczych
F. Kupilas, prezes. R. Lubos, sekretarz.
F. R. Przedziano, skarbnik.

Ważne dla głosujących!

Jeszcze jedna bardzo ważna rzecz. Mianowicie Niemcy rozdają kartki z napisem „Polska—Polen” lecz w pobliżu dolnego prawego lub lewego rogu roku jest półkoliste wcięcie. Kartki takie są nieważne, bo są znaczone. Niemcy właśnie liczą na to, że Polacy będą oddawali te kartki przy głosowaniu. Przestrzegamy przed tym manewrem niemieckim. Prawdziwe kartki polskie dostać każdy może od mężów zaufania i w polskich komitetach gminnych. Od nich więc odbierajcie kartki i dajcie je także emigrantom z Niemiec.

Publiczne Podziękowanie!

Pruska Relencja w Opolu wstrzymała bez podania powodu wypłatę plac dla polskich doradców szkolnych okręgowych. Z tego powodu urządzili robotnicy na kopalni „Gieschegrube” w czasie dzisiejszej wypłaty dobrowolną składkę. Zebrana sumę oddali nam do dyspozycji. Jesteśmy wzruszeni tym dowodem wdzięczności okazanej nam. Zapewniamy Was, Rodacy, że nadal nieustraszenie będziemy walczyli przy Waszym boku o naszą słuszną sprawę, oraz wyrażamy Wam wszystkim nasze najserdeczniejsze podziękowanie.

Nikisiewicz.

Bruno Baron, rektor.
Bernhard Krawczyk, nauczyciel.

Redacy!

Wstępście do

Czerw. Krzyża

Prokli, rozslowane
o imnie, jakobym byl
zdrzajca i t. p., są
bezpłodstwie. Pro-
szę o dowody lub
o zaprzestanie ich.
Wilhelm Sewa
Bogucice,
ulica Krakowska 69.

Obwieszczenie.

Biura głosowania, nazwiska przewodniczących i członków tytularnych i pomocników w obrębie miasta Katowic.

nr. biura	Do biura głosowań należą ulice	Lokal wyborczy	a) Przewodniczący b) zastępca	Członkowie tytularni	Pomocnicy	nr. biura	Do biura głosowań należą ulice	Lokal wyborczy	a) Przewodniczący b) zastępca	Członkowie tytularni	Pomocnicy
1	Pocztowa Jana Dworcowa Poprzeczna	Dom urzędowy ul. Młyńska 4. I. wyście u dołu na prawo	a) Byszczyński Stanisław b) Breslauer Eduard	Majcherczyk August Myk Johann sen.	Wrona Roman Rduch Emanuel Könner Richard Watzlawik Adolf	23	Mauve, Nottebohm	restaur. „Andreaschalle“ ul. Andrzeja	a) Willim Paweł b) Brisnitz Paul	Nowak Restel Alfred	Sekula Franciszek Szymkowiakówna B. Kutsche Hubert Scholz Robert
2	Dyrekcja Seda na Zamowa Plac Fryderyka warsztat kolejowy poboczny Hohenzollerna szosa Król. Hncka	Mala sala w „Wiener Hof“ ul. Zamkowa 3	a) Arendt Rudolf b) Lubojanski Józef	Speier Rosa Szatranietz Anton	Richly Theodor Kruppa Therese Krawczyk Anton Leder Józef	24	Plac Blüchera ul. Scharnhorsta, Schillera Zofii	restaur. „Zum Fürsten Blücher“ plac Blüchera nr. 1	a) Schubert Adolf b) Spallek Franc.	Riedel Paul Gwoździak Walenty	Schwandt Karl Wanura Gertrud Siwek Piotr Pieczka Franciszek
3	Holtzega lewa strona (numery parzyste), Kernerz	biurowy Dyrekcyjny Kolejowej, sala posiedzeń II. wchód	a) Oska Franc. b) Grolla Heinrich	Słowinski Koell Erich	Zielosko Marja Biskup Jan Bothegel Karl Durynek Josef	25	Andrzeja	Sad II. piętrowy sala lawników	a) Szymkowiak Antoni b) Masse Wolfgang	Dylla Jan Schinkel Elisabeth	Wosniak Tomasz Kaletta Otto Jandke Josef Haase Waldemar
4	Holtzega prawa strona (numery nieparzyste), plac przed kościołem Panny Marii, Starowiejska Letochw	Katol. Dom Związkowy Panny Marii przy placu kościelnym, Panny Marii 4	a) Przewotka Alions b) Czaplinski Wincenty	v. Biel Reich	Hutny Emanuel Krzypietz Leo Wollny Nytz Paweł	26	Beaty od nr. 21 prawa strona (numery nieparzyste), Kościelna, Seidlitz 34	Dom Związkowy ulica Beaty nr. 49	a) Thienel Paul b) Kita Jan	Karger Marie Mandla Antoni	Hollmann Karl Blei Franz Klascus Wojciech Krawczyk Josef
5	August-Schneidera Markgrafa	pokoje restaur. „Bundeshaus“, Ang.-Schneidera 4	a) Nowicki Teodor b) Gassmann Artur	Pietruszka Josef Kaschtowski Klara	Golaszek Karl Glowania Franc. Rund Victor Utzko Gertrud	27	Beaty od nr. 22 lewa strona (numery parzyste), Polna Jahna	rest. „Bierpalast“ ul. Beaty nr. 38	a) Kalinowski Josef b) Baine August	Kruk Franciszek Roskosch Franz	Maj Jan Okon Zofia Beigel Klara Kaschke Franz
6	Ratusza, Szkoła Banku Rzeszy, Fryderykowska 1-27	szkoła średnia, Szkoła 7, stary budynek kl. 29	a) Mann Max b) Czora	Gralla Selma Pietruszka Antoni	Ditterla Maria Woitynek Paweł Okon Józef Kwela Antoni	28	Wiktorji, Gneisenau	rest. „Monopol Pils“ ul. Andrzeja nr. Wiktorji	a) Ramin Ferdinand b) Szabik Jan	Wohowski Max Müller Franciszek	Feit Richard Ewala Luise Bartosz Jerzy Czaja Wilhelm
7	Pawla Stillera lewa strona (numery parzyste)	rest. „Pauisgarten“, ul. Pawla 9	a) Siwiesz b) Dittmer August	Slosarczyk Teodor Scholz Jan	Stroda Karol Majnka Jan Urbanczyk Bruno Behring Gertrud	29	Zielona (Grünstr.)	rest. Horak ul. Mikołowska nr. 10	a) Dra. Hüllowa b) Kandziara Paul	Gurok Münch Anna	Sieron Franciszek Czogalla Emanuel Maschek Gottfried Süssmann
8	Stillera prawa strona (numery nieparzyste) Haasego	kaw. „Reingold“, Fryderyka 22	a) Koschek Ignatz b) Kowolik Paweł	Heidenreich Johann Swadzba Mikołaj	Sowada Ida Globisch Josef Baron Franciszek Gorski	30	Hardenberga, Lützowa, Mikołowska 1-20	rest. „Bürgerhof“ ul. Mikołowska 5	a) Vogt Conrad b) Czakański Josef	Altmann Josef Fellert Ignacy	Mader Fritz Neugebauer Georg Szymura Fryderyk Deloch Antoni
9	Graniczna, Cegielniana, Freiligrata droga wzdłuż koleji droga przy starym owang. cementarni, Uhlanda Eichen-dorta	Sala restaur. „Eiskeller“ Fryderyk 69	a) Dembinski Paweł b) Dohmann Julius	Hornik Wiktor Ritzmann Franz	Sowa Nytz Jan Kirchner Valerio Halm Marie	31	Mikołowska 31 do końca	rest. „Stara Strzelnicza“ ul. Mikołowska 50	a) Kuzera Robert b) Schleginger	Wollny Ryszard Wrobel Paul	Zuber Brzowski Wrzesniono Karl Stanitzek Paul
10	Fryderyka od nr. 28-70 lewa strona (numery parzyste)	sala komun. ewang. domu związkowego Reichsb. str. 8	a) Pokorny Julius b) Fuotok August	Hundt Luise Gill Szczepan	Sogalla Ely Boehm Berthold Nowicki Stefan Zietak	32	Jorka, Kamienna Moltkiego	rest. Juliusberger, ul. Kamienna 9	a) Pinkus Salo b) Krzempek Josef	Brescher Johann Gruschka Paweł	Janisch Johann Czech Viktor Klein Karol Muschalik Josef
11	Fryderyka od nr. 29-71 prawa strona (numery nieparzyste)	rest. Schibalski, ul. Fryderyka 68 a	a) Rollnik b) Rieve Hugo	Kunsdor August Rudzka	Bama Wojciech Slaska Alojzy Piecha Teodor Janotta Max	33	Ogrodowa, Fabryczna	rzeźnia miejska ul. Ogrodowa pokój dla b. danie trzechni	a) Pakulla Franz b) Ewert Albert	Dylla Paweł Bleich Marta	Mondry Jan Stromywik Szczep. Elbrich August Scheithauer Grete
12	Emy	rest. „V. Iks-garten“ ul. Emmy 27	a) Arendt Emma b) Thomanek Josef	Glombitza Franz Perda Karol	Trzlonka Franz Altmann Max Kruczek Jacob Skibowna Gertruda	34	Mikołowski plac ul. Następcy tronu Aleja Cesarza	szkoła „Hiltschule“ ul. Nast. tronu dom pobocz. na lewo	a) Langensiepen Hermann b) Zajac Paweł	Reimann Monika Krawczyk Marja	Krompitz Karl Röder Wilhelm Swoboda Kandera Adam
13	Karbowa	restauracja Greulich, Karbowa nr. 3	a) Kowolik Jan b) Komorek Johann	Zwiazek Jan Schilder Fritz	Drapacz Piotr Adamus Paweł Breitkopf Franz Wittholz Bruno	35	Strzelnicza, Wrażgla	rest. „Promenadenrestaurant“ ul. Mikołowska 44	a) Malcharek August b) Horud Ignatz	Waniek Józef Brauer Georg	Skupin Wilhelm Kolodziej Walenty Freitag Gertrud Müller Richard
14	Flurstr. Bergstr. Friedensstr. Rütgera, Schenkendorfa, Holte'a prawa strona (numery nieparzyste)	restaur. „Zur Eisenbahn“ ul. Holte'a 15	a) Wendt Fritz b) Szyperska Aleksandra	Lubowski Else Jelen Josef	Hauke Frieda Franke Hugo Kowolik Karol Kita Paweł	36	Kleista Seydlitz, Hohenlohe	sala domu związk. przy kościele św. Piotra i Pawła ul. Hardenberga 21	a) Friemel Adolf b) Poliwoda	Wieder Hans Kowandy	Meisner Max Scholz Georg Gora Janus Aleks
15	Holte'a lewa strona (numery parzyste)	szkoła budowlana (Baugewerkschule) part. kl. 21	a) Pazdzierny Karol b) Noglinski Wilhelm	Krauson Ludwig Schauder Werner	Lubina Jan Suchy Jan Goepfert Georg Pischner Karoline	37	Młyńska, Rüppella	Hotel Klemenz, ulica Młyńska 23	a) Kubitz Ryszard b) Bittner Rudolf	Wilk Jan Pohl Margarete	Szczygiel Jan Machon Tomasz Ulbrich Rudolf Bilgenroth Hedwig
16	Gustaw-Freytaga	Wyższa szkoła realna Prinz Heinrichstr.	a) Ciomer Johann b) Beszczyński Wiktor	Pistory Else Szyperska Jadwiga	Dawid Johann Kolossek Josef Suchy Wilhelm Kamny Josef	38	Stawowa Grundmanna strona prawa (numery nieparzyste)	szkoła lud. ul. Stawowa na dole klasa nr. 7	a) Reichmann Karl b) Rzepka Michal	Dr. Mittmannowa Ludwiz	Jablunka Richard Mittmann Marta Waschek Josef Gawiliza Anton
17	Gutenberga, Charloty Królowej Luisy	szkoła lud. Prinz Heinrichstr. kl. 2. part.	a) Olaszowka Jan b) Kutowski Paul	Olaszowka Michael Paschel Gertrud	Nichalik Rartkowiak Schöffler Carl Stachon Grete	39	Grundmanna strona lewa (numery parzyste), plac Wilhelmowski ul. Werdera	Liceum ul. Grundmanna	a) Rak Kazimierz b) Scharf Franz	Lewandowska Helena Süssmann Johanna	Olajczak Klara Jelen Paweł Zimmer Bruno Müller Johanna
18	Heinza lewa strona (numery parzyste)	rest. „Katt. Festsäle“ Heinza nr. 3	a) Richly Franz b) Schaflik Baltazar	Hauke Marie Botta Jan	Kontny Gerhard Schmal Hildegard Smilowski Alojzy Wiosna	40	Bismarka	sala gimnast. „Tichauer Spec.-Ausschank“ ul. Grundm. 29	a) Perl Hans b) Grzondziel Franz	Roder Grete Wosch Josef	Glaser Luzio Glaser Salo Wieczorek August Wypior Mikołaj
19	Heinza prawa strona (numery nieparzyste)	Dom admin. Kuri ra Pszczyński, ul. Berharda 46 pokój nr. 2	a) Erzeskot Jan b) Cepernik Paul	Ceglarski Stanisław Betschler Käte	Sadowski Franc. Kolodziej Letzel Eugenio Kuntz Otto	41	Karola Meistersa plac Thiele-Winklera	rest. „Firschenbräu“ ul. Meistersa 8	a) Müller Szczepan b) Müller Georg	Zajac Teodorja Metz Marta	Talstra Ciesli Ludwik Zipper Joanna Höhler Anna
20	Sachsa, Dürera	rest. Prinz-Heinrich-Garten „Prinz Heinrichstr. 1	a) Fisonke August b) Joks Marjan	Klehr Richard Knaast	König Emmi Strohmeier Hilde Latka Jan Skibowna Elzbieta	42	Augusty, Goethego	szkoła ludow. ul. Augusty pokój 1 kl. 7a	a) Rosemann Friedrich b) Klima Jan	Grünbaum Helene Harok August	Hartmann Helene Reichmann Fritz Sejka Wiktor Broll
21	Prinz Heinrich	sala „Christliches Hospiz“ Prinz Heinrichstr. 17	a) Skiba Bernhard b) Schmiegel Johann	Szyperska Halina Wawrzik Teodor	Pleczka Jan Suchy Josef Pitlok Georg Golisch Anastasia	43	Boona, Lessinga	Liceum ul. Grundmanna Aula	a) Pakulla Karol b) Tebel Josef	Oiba Clemenz Breiter Ernst	Schott Anton Czakański Alfred Schonerer Anton Palonk Paul
22	Beaty nr. 1-20	rest. Jablonka ul. Andrzeja 1	a) Münzer Eduard b) Kowalczyk Tomasz	Königsberger Max Pietruszka Wanda	Sissel Richard Willner Regina Wrovice Franciszek Boidola Wilhelm	44	Schillera lewa strona (numery parzyste)	Gymnasium wchód z ul. Schillera sala gimnastyki	a) Sachs Isidor b) Czakański Franciszek	Kostorz Franciszek Wycisk August	Wittor Emanuel Fiedler Max Patalong Gruszka Julia
						45	Schillera prawa strona (numery nieparzyste), Kurfürstenstr.	Bożnica, sala posiedzeń ul. Augusta Schneidera 9	a) Pakulla Heinrich b) Hadamczyk Paul	Sewer Josef Gabriel Viktor	Vogel Julius Fellert Maria Nordmann Agnes Hofmann Else

Katowice, dnia 4. marca 1921 r.

Komitet Parytetyczny.

Maśka.

Wanjura.

Zajac.

Koschek.

Głosowanie

w Bismarkhucie.

Głosowanie plebiscytowe na Górnym Śląsku odbędzie się dla wszystkich głosujących (kategorji A, B, C, D)

w niedzielę, dnia 20-go marca 1921 r.

Głosowanie odbędzie się za pomocą kartki głosowania, oddanej pod kopertą.

Koperty przeznaczone do głosowania będą wyłącznie postarczone przez Komisję Rządzącą i zaopatrzone jej stemplem. Koperty wręczone będą głosującym jedynie w sali głosowania staraniem Biura Głosowania.

Głosowanie trwa od godz. 8 rano do godz. 8 wiecz.

Głosujący będzie wpuszczony do sali głosowania za okazaniem swego wykazu głosowania, lub dokumentu, który ów wykaz zastępuje.

Głosujący stawia się przed Biurem, od którego otrzymuje kopertę i dwie kartki głosowania: jedną za Polską, a drugą za Niemcami. Potem udaje się głosujący do celi izolacyjnej, gdzie wkłada kartkę głosowania przez siebie wybraną do koperty, a zniszczy drugą kartkę. Następnie wraca do Biura, któremu oddaje swój wykaz głosowania lub dokument, który ów wykaz zastępuje.

Po sprawdzeniu przez Biuro Głosowania tożsamości głosującego oraz wpisu jego do listy głosujących, wkłada głosujący sam kopertę swą do urny, umieszczonej na stole.

Oddawszy głos swój i otrzymawszy z powrotem odstemplowany przez Biuro wykaz głosowania lub dokument, służący za takowy, powinien głosujący bezzwłocznie opuścić salę głosowania.

Poniżej podajemy dokładnie szczególny podział obwodu dla głosowania gminy Bismarkhuta na okręgi do głosowania i określenie lokalów wyborczych.

W ten sposób obejmuje.

Okręg głosowania	Uprawnienie do głosowania (ulica i. t. d.)	Lokal wyborczy	Okręg głosowania	Uprawnienie do głosowania (ulica i. t. d.)	Lokal wyborczy
1	mieszkańcy Kolonji Dworcowej, ulicy Elizy i litera A od kategorji B	Restauracja p. Lamzy ulica Kolonji Dworcowej nr. 12	14	ulica Marxa, ulica Fröhlicha, Gospoda Hutnicza, ulica Bülowa, ulica Zietena i litera Sch od kategorji B	Gospoda Hutnicza fabryki Bismarkhuta
2	ulica Bismarka, począwszy od nr. 1—66 i ulica Ogrodowa	Restauracja p. Freitla ulica Bismarka nr. 11 b	15	ulica Cesarzowa prócz domu sypialnego dla robotników (Arbeiterheim), ulica Wiktorji i litera S od kategorji B	Katolicki Dom Związkowy, sala dla młodzieży (Jugendheim)
3	ulica Bismarka, począwszy od nr. 69—88, ulica Heincla, ulica Dworcowa i litera B od kategorji B	Restauracja p. Szychowskiego ul. Bismarka nr. 52	16	ulica Lenca, ulica Luizy prócz baraków sypialnych Bismarkhuty i litery St, T, U i V od kategorji B	Szkoła V ulica Bülowa
4	ulica Bismarka od nr. 89—119	Szkoła I ulica Bismarka nr. 74	17	ulica Kolonji i Następcy Ironu	Katolicki Dom Związkowy, sala dla dziewcząt (Mädchenheim)
5	ulica Bismarka od nr. 120—141 i litera C od kategorji B	Restauracja p. Kochmanna, ulica Bismarka nr. 129	18	ulica Waldersee, ulica Graniczna, ulica Sedana i ulica Holtaja	Szkoła II wchód z ulicy Borna nr. 62
6	ulica Bismarka od nr. 142 do końca, kolonia Johanki, ulica Wttelsbacha i ulica Siemens	Restauracja Adlera ul. Bismarka nr. 153	19	ulica Borna nr. 1—82 prócz domu sypialnego Niestroj, ulica polna i litera W od kategorji B	Szkoła IV ulica Borna nr. 56
7	ulica Królewskohucka, ulica Kowaca, ulica Ratuszowa, ulica Szkolna i litery D, E, F od kategorji B	Hotel Żelaznego kancлера ulica Bismarka nr. 85	20	ulica Borna od nr. 83—100, ulica Henkla i ulica Steinmetza	Szkoła II wchód z ul. Kollmana nr. 49
8	ul. Heiducka, ul. Schillera i litera G od kategorji B	Restauracja Ogrodowa (Schrebergarten) ul. Heiducka nr. 62	21	ulica Wilhelma, ulica Fryderykowska i litera Z od kategorji B	Restauracja Hadrossek (Schultheiss) ulica Roona nr. 7
9	ulica Długa, ulica Barbary i litera H od kategorji B	Szkoła VI ulica Szkolna nr. 22	22	ulica Blüchera, ulica Goethego, plac Blüchera, ulica Moltkiego	Restauracja Beikoff ulica Blüchera nr. 2
10	ulica Eichendorffa, ulica Eckerta i litery J i K od kategorji B	Szkoła III, 1. wchód ul. Bismarka nr. 113	23	ulica Kollmana od nr. 1—38	Ochronka dla dzieci w Bismarkhucie, ulica Cesarzowa nr. 5 a
11	ulica Hohencolerów, ulica Humbolda i litera M od kategorji B	Szkoła III, 2. wchód ulica Bismarka nr. 113	24	ulica Kollmana od nr. 39—62, grunt fabryczny p. Rutgersa i Spółka, dom sypialny (Arbeiterheim) i baraki fabryki Bismarkhuty Sp. ako	Dom sypialny fabryki Bismarkhuta, ul. Borna nr. 65, dawniej Niestroj
12	ulica Habsburgów, ulica Florjana, ulica Elektorska (Kurfürsten) ulica Zepelina, ulica Lessinga, ulica Körnera, ulica Arnolta i litery L, N, O, P od Kategorji B	Restauracja Pogody ulica Zepelina nr. 2	25	ulica Roona	Restauracja Hadrossek (wyszenk) ulica Moltkiego
13	ulica Leśna i litery Qa i R od kategorji B	Restauracja Świercek ulica Leśna nr. 8			

Bismarkhuta, dnia 15. marca 1921 r.

Komitet Parytetyczny.

Kotalla, przewodniczący.
Salwiczek.

Golaś, zastępca.
Schendziellorz.